

Ceny ogłoszeń
za wiersz milime-
trowy przed i z tyłu
w tekście 50 gr., za
tekstem 40 gr. Ogło-
szenia tabelarycz-
ne 50 proc., a swię-
teczne 25 proc. dro-
żej. Drobne ogło-
szenia po 10 groszy
Dla poszukujących
pracy 5 gr. za wy-
raz. Najmniej 1 zł.
Za zastrzeżenie miejsca
dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

Prenumerata wy-
nosi miesięcznie

zł. 2.—

Adres Redakcji, Ad-
ministracji i Dru-
karni: Sosnowiec,
ul. Teatralna 1a
Telefon:
Redakcji 8.18.92,
Administracji 6.14.97

304.247

KRAKÓW

ODDZIAŁY: KIELCE, Marsz. Focha 26 (róg Sienkiewicza) tel. 13-78; BEDZIN, Sączewskiego Nr. 29; DĄBROWA, ul. 3-go Maja 14 i 15; JADWIGI (róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja, 5, tel. 97; CZELADZ, Bytomska 31; GRODZIEC, ul. Legionów

WŁADCA RUMUNII PRZYBYŁ DO POLSKI

Uroczyste powitanie w stolicy

WARSZAWA, 26. 6. Na powitanie króla rumuńskiego Warszawa przybrała odświętny wygląd. Wszystkie ulice, którymi przejeżdżać będzie dostojny gość zostały przybrane girlandami zieleni oraz olbrzymimi flagami.

Na długo przed przyjazdem do stolicy króla Karola ruch kołowy i tramwajowy na trasie przejazdu orszaku królewskiego został wstrzymany.

Około godz. 16 przybyli na dworzec członkowie rządu z p. premierem gen. Sławoj - Składkowskim na czele. Marszałek Senatu Frystor i marszałek Sejmu Car, prezes NIK, gen. Krzemieński, prezes Najwyższego Trybunału Administracyjnego Helezyński i prezes sądu najwyższego Supiński, inspektorowie armii, członkowie protokółu dyplomatycznego.

O godz. 16,15 przybył na dworzec marszałek Smigły - Rydz w chwili później przybył Prezydent Rzeczypospolitej w otoczeniu domu woj. kowiego i cywilnego.

Punktualnie o godz. 16,30 przybył na dworzec główny w Warszawie pociąg królewski

W chwili, gdy pociąg wjeżdżał na dworzec orkiestra odegrała hymn narodowy rumuński. Wojsko sprezentowało broń. Z wagonu salonowego w otoczeniu swity rumuńskiej i polskiej wychodzą jego królewska uroda król Karol i Wielki Wojewoda ks. Michał.

Następuje powitanie króla Karola z p. Prezydentem Rzeczypospolitej. Powitanie ma charakter barzo serdeczny. Nie mniej serdeczne powitanie miało miejsce P. Prezydenta z ks. Michałem. Z kolei nastąpiło powitanie króla i wielkiego ks. Michała z marszałkiem Smigłym - Rydzem, a następnie z p. premierem generałem Sławoj Składkowskim, z marszałkami Senatu i Sejmu, członkami rządu, generali-

ęją i pozostałymi osobistościami.

Z dworca król Karol udał się na Zamek królewski, skąd następnie wraz z synem Wielkim Wojewodą ks. Michałem udał się do Pałacu Łazien-

kowskiego, gdzie zamieszkał na czas pobytu w Polsce.

W chwili przyjazdu króla Karola do Łazienek rozległ się salut 101 strzałów armatnich.

Przysięgli zaprzeczyli winie Doboszyńskiego

Proces odbędzie się ponownie

KRAKÓW, 26. 6. O godz. 14 sąd postawił pytania ławie przysięgłych, którzy udali się na naradę. Po blisko półgodzinnej naradzie, wśród niesłychanej ciszy i ogromnego napięcia publiczności, przewodniczący ławy przysięgłych p. Przyjemski odczytał werdykt przysięgłych. Na pierwsze pytanie ława przysięgłych odpowiedziała dwunastu głosami „Nie“.

Na sali powstał ogromny ruch tak, że przewodniczący musiał głośno przywoływać publiczność do porządku.

Na drugie pytanie i na wszystkie następne pytania z ewentualnymi ława przysięgłych 12 głosami odpowiedziała „Nie“. Na podstawie takiego werdy-

ktu przysięgłych Doboszyński zostałby uniewinniony.

Trybunał jednak po bardzo krótkiej naradzie zniósł wyrok przysięgłych, poczem przewodniczący odrzucał posiedzenie.

W wyniku decyzji trybunału odbędzie się ponownie proces przeciw Doboszyńskiemu przed nowym składem sądu przysięgłych.

Dzisiejsza rozprawa rozpoczęła się o godz. 9.30. Pierwszy zabrał głos obrońca adw. Pozowski.

Następnie przemawiał adw. Stypulkowski, po czym sąd postawił pytania ławie przysięgłych.

Konwersja pożyczek dolarowych

i wprowadzenie świadectw tymczasowych na 4 1/2% Wewnętrzna Pożyczka Państwowa 1937 r., do obrotów i notowań giełdowych

Rozpoczęta w dniu 1 czerwca br. konwersja pożyczek wypuszczonych zagranicą w walutach obcych na 4 i pół proc. Wewnętrznej Pożyczki Państwowej 1937 r. dała w ciągu pierwszych trzech tygodni bardzo duże wyniki, gdyż w tym czasie skonwertowano przeszło 25 proc. znajdujących się w obiegu na rynku polskim obligacji pożyczek dolarowych, przy czym tempo dalszej konwersji stale wzrasta.

Nowa 4 i pół proc. Wewnętrzna Pożyczka Państwowa 1937 r. przeznaczona jest wyłącznie na wymianę papierów emitowanych za granicą w walutach obcych. Kupony od tej pożyczki płatne są trzy razy do roku, w dniu 1 lutego, 1 czerwca i 1 października. Pierwszy kupon płatny będzie w dniu 1 października 1937 r.

Obligacje 4 i pół proc. Wewnętrznej Pożyczki Państwowej 1937 r. są papierem popularnym a ich kurs kaucyjny i walidny wynosi 70 do 100. Obligacje będą przyjmowane w ich nominalnej wartości przez wszystkie urzędy skarbowe na terenie Rzeczypospolitej na poczet spłaty należnych podatków w ramach rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 18 marca 1937 roku.

Do wymiany na 4 i pół proc. Wewnętrzna Pożyczka Państwowa 1937 r. przyjmowane są obligacje następujących pożyczek dolarowych:

- 1) 6 proc. pożyczki dolarowej z 1920 r.
- 2) 8 proc. pożyczki dolarowej z 1925 r., t. zw. Dilionowskiej.
- 3) 7 proc. pożyczki stabilizacyjnej z 1927 r.
- 4) 7 proc. pożyczki dolarowej Województwa Śląskiego z 1928 r.
- 5) 7 proc. pożyczki dolarowej m. st. Warszawy z 1928 r.

Do czasu wydania właściwych obligacji nowej pożyczki z tytułu konwersji

wydawane są świadectwa tymczasowe, które przed dniem 1 października 1937 r. tj. przed datą płatności pierwszego kuponu nowej pożyczki będą wymienione na obligacje stałe.

Konwersję pożyczek wymienionych w pkt. 1 — 3 przeprowadza Bank Polski i jego oddziały. Konwersję 7 proc. pożyczki dolarowej Województwa Śląskiego z 1928 r. — Bank Rolny i jego oddziały, zaś konwersję 7 proc. pożyczki dolarowej m. st. Warszawy — Bank Handlowy w Warszawie i jego oddziały.

Przy przerachowaniu kapitału obligacji dolarowych na obligacje 4 i pół proc. Wewnętrznej Pożyczki Państwowej 1937 r. uwzględniona jest t. zw. premia wykupu, która wynosi dla 8 proc. pożyczki Dilionowskiej — 5 proc. nominalu, dla 7 proc. pożyczki stabilizacyjnej — 3 proc. nominalu i 7 proc. pożyczki dolarowej śląskiej i Warszawy — 2 proc. nominalu, 6 proc. pożyczki dolarowa 1920 r. nie posiada premii wykupu. Kurs przerachowania ustalony został jak następuje:

za 1 dol. 6 proc. pożyczki z 1920 r. — 6 zł. 8 proc. pożyczki Dilon., 7 proc. Śląska i 7 proc. Warszawy — 5,30 zł.

7 proc. pożyczki stabilizacyjnej — 7,20 zł.

Za obligacje pożyczek dolarowych, składane do konwersji w okresie od dnia 1 czerwca 1937 r. do dnia 30 września 1937 r. włącznie i posiadające wszystkie kupony łącznie z kuponem bieżącym w dniu 1 czerwca 1937 r. wydawane są obligacje 4 i pół proc. Wewnętrznej Pożyczki Państwowej 1937 r. z wszystkimi kuponami poczynając od kuponu pierwszego płatnego w dniu 1 października 1937 r.

Rozrachunek z tytułu ostatniego kuponu bieżącego od obligacji pożyczek dolarowych składanych do konwersji następuje w dniu ich złożenia w ten sposób, że

Dr. med. B. PŁAWNIEC

SOSNOWIEC, ul. Warszawska Nr. 10

Tel. 620.02 — 620.03.

Spec. chorób żołądka, kiszek

i wątroby

powrocił

i wznowił ordynację.

Wizyta marsz. Smigłego-Rydz w Rumunii

WARSZAWA, 26. 6. — Jak się do wiadujemy, w niedługim czasie nastąpi, na zaproszenie władz rumuńskich, wizyta marsz. Smigłego - Rydza w Rumunii.

Wizyta generalnego inspektora armii polskiej będzie nosiła charakter ściśle wojskowy.

Zlot sokolstwa polskiego w Katowicach

W dniu dzisiejszym rozpoczyna się w Katowicach VIII zlot sokolstwa polskiego.

Główne uroczystości odbędą się we wtorek dnia 29 bm.

Marsz na Santander

LONDYN, 26. 6. Z Montrealu donoszą, że w jednym z tamtejszych garażów samochodowych wydarzył się katastrofalny wybuch zbiornika benzyny. Jak dotychczas stwierdzono, 6 osób poniosło śmierć a przeszło 50 odniosło ciężkie rany.

Katastrofalny wybuch

PARYŻ, 26. 6. Ofensywa wojsk powstańczych w kierunku Santander trwa w dalszym ciągu.

Wczoraj po południu powstańcy zająli Sonorostre, główne miasto zagłębia górniczego kraju Basków.

Flota powstańcza ostrzeliwała wybrzeża Katalonii, w szczególności miasto Palamo. Szkoły są zamknięte.

PRZYCHODNIA LECZNICZA
chorób wenerycznych i skór. „Pomoc“
została przeniesiona
Sosnowiec, ul. 3-go Maja 31.
Czynna: 11-1 i 5-8 pp., w święta 11-1
— Wizyta 5 złotych. —

Niedola polskich emigrantów

k którzy nielegalnie dostali się do Belgii

Niemal codziennie w prasie belgijskiej pojawia się notatka o aresztowaniu i osadzeniu w więzieniu polskich emigrantów, którzy dostali się nielegalnie do Belgii w poszukiwaniu pracy.

Wszyscy oni posiadają w Belgii krewnych, którzy wiedząc o tym, iż potrzeba jest tu robotników, zachęcają ich, by tu przyjechali, zapewniając, iż znajdą pracę bez trudu.

Sprzedali więc oni w Polsce to wszystko, co posiadali

i znaleźli pewnego osobnika, który za wynagrodzeniem przeprowadził ich nielegalnie przez granicę niemiecką. W ciągu kilku tygodni przeszli oni na piechotę przez całe Niemcy, kryjąc się po drodze przed policją i zarabiając w jakikolwiek sposób na życie. Część ich wyłapała policja niemiecka, pozostali zaś przeszli granicę belgijską w przekonaniu, iż trud ich zostanie wynagrodzony otrzymaniem pracy.

Zostali tu jednak aresztowani za włóczęgostwo, gdyż nie posiadali żadnych papierów osobistych i osadzeni w więzieniu.

Konsulat nie może im wydać paszportów na powrót do Polski, gdyż żaden z nich nie posiada dowodu, iż jest polskim obywatelem. Opuszcili oni kraj z niebywałą lekkomyślnością, nie zabierając nawet ze sobą dowodów osobistych. Krewnych, do których przyszło wogóle nie widzieć i nigdy ich nie zobaczyć, gdyż po odsiedzeniu kary więzienia zostaną odstawieni do najbliższej granicy.

Tu jednak mieści się największa tragedia, gdyż ani Niemcy, ani też Francja bez papierów ich do siebie nie wpuszczają i dlatego też znajdują się oni ponownie na terytorium Belgii. Tam czeka ich nowa kara więzienia, tym razem już surowsza, gdyż ma się do czynienia z „włóczęgami-recydywistami“.

Rząd belgijski kategorycznie przeciwwstawia się udzielaniu pozwolenia na pobyt tym emigrantom, którzy przybyli tu nielegalnie. Wychodzi on bowiem z założenia, że skoro zostały przydzielone nam kontyngenty, które do chwili obecnej nie zostały jeszcze wyczerpane i robotnik nasz może przybyć do Belgii legalnie, nie widzi on powodu, dla którego miałby również wydawać pozwolenia na pracę w Belgii tym, którzy przekroczyli granicę bez żadnych dokumentów.

Zwłaszcza, iż nie jest wiadomym, czy nie chodzi tu czasem o agitatorów komunistycznych.

Emigranci polscy mieszkający w Belgii, którzy w ten sposób namawiają swych krewnych do nielegalnego tam przyjazdu, wyrządzają im niesłychaną krzywdę. Nie tylko bowiem nie szczęśliwcy ci tracą cały dobytek i nie otrzymują pracy, gdyż jej bez

kontraktu otrzymać nie mogą, lecz zostają osadzeni w więzieniach wraz z zawodowymi przestępcami. Tymczasem wychodźcy nasi mają inną, bardzo łatwą drogę, do sprowadzenia swych krewnych.

Zgłoszenia nianowicie ich nazwisk

i adresów w biurze kopalni, które następnie zostaną przesłane do Polski. W lipcu ponadto według relacji korespondenta I. K. C. przeprowadzoną zostanie w kraju rekrutacja 3000 naszych górników, którzy chcą pracować w kopalniach belgijskich.

Radek na wolności

Artykuły o Tuchaczewskim i Putnie

MOSKWA, 26. 6. — Karol Radek b. naczelny publicysta „Izwestii“ po zwolnieniu go z więzienia zamieszkał w swej dawnej willi pod Moskwą. Zwrócono mu więc jego majątek, który po wyroku skazującym został skonfiskowany.

W kołach dobrze poinformowanych oświadczają że Radek przygotowuje cykl sensacyjnych artykułów o Tuchaczewskim i Putnie, które mają potwierdzić w całej rozciągłości zarzuty zawarte w akcie oskarżenia.

Zona Radka i 18-letnia jego córka opuściły Moskwę. Zamieszkały one razem z Karolem Radkiem

Brak natomiast wiadomości o dru-

gim inicjatorze procesu trockistowskiego, b. ambasadorze Sokolnikowie, który również zdołał zachować życie. Wydał on szereg urzędników sowieckiej służby dyplomatycznej między innymi b. ambasadora w Ankarze, Karachana i naczelnika wydziału niemieckiego Sterna.

Podobno starał się on również oskarżyć Litwinowa i jego żonę, co jednak mu się nie udało.

Obiegają pogłoski, że GPU nie dotrzymało Sokolnikowi przyrzeczeń. W Moskwie wątpią czy Sokolnik jeszcze żyje. Zona jego, słynna „czerwona“ Katia, żyje w ostatniej nędzy.

Nie jest zgodne z prawdą

Odpowiedź na oświadczenie ks Sapięhy

Wydział Wykonawczy Naczelnego Komitetu Uczenia Pamięci Marszałka Piłsudskiego stwierdza co następuje:

1) Nie jest zgodne z prawdą, jako by decyzję ks. metropolity poprzedziła „szeroka korespondencja“ z Wydziałem Wykonawczym, albowiem korespondencja ta składa się zaledwie z dwóch listów ks. metropolity Sapięhy i jednej odpowiedzi Wydziału Wykonawczego: W pierwszym, z dnia 17 czerwca rb., ks. metropolita Sapięha zawiadamia Wydział Wykonawczy o swoim postanowieniu przeniesienia trumny ze zwłokami Marszałka Piłsudskiego do nowej krypty, w drugim, z dnia 20 czerwca rb., oznajmia, że po stanowienia swego zmienić nie może.

2) Nie jest zgodne z prawdą, jako by miejsce spoczynku dla Marszałka Piłsudskiego było już gotowe. Wydział Wykonawczy, jak to już stwierdzono w oświadczeniu przewodniczącego Wydziału, nie zatwierdził dokonania przez p. rekt. Szyszko-Bohusza wykończenia krypty, żadną zaś komisją fachową ze strony Wydziału nie

nie zbadała samej krypty i nie orzekła czy znajduje się ona w stanie gotowym do umieszczenia w niej sarcofagu trumny.

3) Nie jest zgodne z prawdą twierdzenie ks. metropolity, jakoby dnia 11 marca zapadła uchwała Wydziału Wykonawczego, że miejsce spoczynku Marszałka Piłsudskiego jest już gotowe, żadna uchwała tego rodzaju nigdy nie zapadła. Natomiast prawdą jest, że wojewoda krakowski zgłosił po rozmowie z p. Szyszko-Bohuszem wniosek o przeniesienie trumny i że do wniosku tego Wydział Wykonawczy na posiedzeniu swym z dnia 6 kwietnia rb. ustosunkował się negatywnie, o czym p. wojewoda został zawiadomiony listem Wydziału Wykonawczego z dnia 10 kwietnia rb. Odpis tej uchwały otrzymał również ks. metropolita Sapięha.

4) Nie jest zgodne z prawdą, jako by zwłoki w krypcie św. Leonarda w istniejącym stanie rzeczy były narażone na niebezpieczeństwo. Natomiast prawdą jest że zwłoki były pod opieką komisji lekarskiej i bez żadnych u-

jemnych następstw mogły w dalszym ciągu w krypcie św. Leonarda pod tą opieką pozostać.

5) Nie jest zgodne z prawdą, jako by trumna Marszałka Piłsudskiego przeniesiona została w obecności delegata Wydziału Wykonawczego, gdyż nikt z członków Wydziału aktowi temu nie asystował. P. mjr. dr. Kaliciński nie jest członkiem Naczelnego Komitetu, nie zasiada w Wydziale Wykonawczym, przybył zaś do Krakowa z inicjatywy komisji lekarskiej, czuwającej nad ciałem Marszałka Piłsudskiego.

P. mjr. dr. Kaliciński, przybywszy do krypty św. Leonarda oświadczył, obecnemu w krypcie duchowieństwu, że nie jest przedstawicielem Naczelnego Komitetu Uczenia Pamięci Marszałka Piłsudskiego i że akt przeniesienia trumny odbywa się wbrew woli Pana Prezydenta, Pana Marszałka Śmigłego-Rydza, wbrew woli Rządu i Wydziału Wykonawczego

Wreszcie Wydział Wykonawczy stwierdza, że przeniesienie trumny odbyło się bez wiedzy i woli najbliższej rodziny Marszałka Piłsudskiego.

Onegdaj zaszyły nowe fakty pogłębiające sprawę ks. metropolity Sapięhy.

Wydział Wykonawczy Nacz. Kom. Uczenia Pamięci Marszałka Piłsudskiego ogłosił komunikat, zaprzeczający prawdziwość tłumaczeń ks. metropolity Sapięhy.

Mjr. dr. W. Kaliciński ogłasza list, w którym stwierdza, że przy przeniesieniu trumny ze zwłokami Marszałka J. Piłsudskiego nie był bynajmniej przedstawicielem Komitetu Wykonawczego Naczelnego Komitetu Uczenia Pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Płk. Adam Koc, szef Obozu Zjednoczenia Narodowego ogłosił ostry protest z powodu postępków ks. metropolity Sapięhy.

Interwencja w Watykanie

INTERWENCJA W WATYKANIE

Dn. 24 b.m. charge d'affaires ambasady RP. przy Stolicy Apostolskiej p. St. Janikowski interweniował w związku z incydentem krakowskim w sekretariacie stanu.

O zwołanie sesji nadzwyczajnej

dla uregulowania zatargu

Wicemarszałek Senatu dr. Mikołaj Kwaśniewski, senator dr. Emil Bob-

rowski, senator Franciszek Lipiński i poseł Władysław Starzak wystosowali do p. premiera gen. Sławoj-Składkowskiego telegram treści następującej:

„Sprofanowanie zwłok Marszałka Józefa Piłsudskiego wymaga natychmiastowej i stanowczej reakcji całego narodu.

Konstytucyjnie odpowiedzialne za losy narodu i państwa czynnikami są jedynie powołane do sprawowania opieki nad grobami bohaterów narodowych. Wawelska katedra musi przejść pod wyłączny i bezpośredni zarząd państwa.

Trudności i przeszkody ustawowe muszą być pokonane i usunięte.

Zgłamy sesji nadzwyczajnej Izby ustawodawczej w celu uregulowania tej sprawy“.

WSKUTEK ZWIEKSZONEJ PRODUKCJI AMUNICJI

Związek hotelarzy oraz właściciele kawiarni w angielskich miejscowościach skarży się, że w tegorocznym sezonie natrafił na bardzo duże trudności w angażowaniu kelnerów oraz innej służby żeńskiej hotelarskiej

Polscy kolarze prowadzą

po dwóch etapach biegu dookoła Polski

Jak pokrótce donieśliśmy onegdaj nastąpił z Warszawy start zawodników do wielkiego międzynarodowego wyścigu kolarskiego dookoła Polski.

Pierwszy etap wyścigu Warszawa — Kielec zawodnicy ukończyli późno wieczorem.

Czołowa trójka: Napierała, M. Kaplak i Tacca dojechała razem blisko o 4 minuty wyprzedzając zwartą grupę 9 Polaków, za którymi daleko z tyłu przyjeżdżali Węgrzy i Rumuni.

Czasy zawodników notowano przy lampkach kieszonkowych. Zakończony zawodnicy, którzy nie dotarli na metę, szli pociecmką pieszo.

Ukończyło etap 27 ludzi. Nie skończyli oczywiście, pechowy Michalak. Już w połowie drogi odezwały się chore nerki. Wycofał się również Węgier Karak.

z Warszawy do Kielec 130 km. etapu przedstawia się następująco: 1) Napierała w czasie 5:56:14, 2) Urbaniak 5:56:23, 3) Wasilewski 5:57:49, 4) Moezalski, 5) Tacca (Włochy), 6) Kapiak M., 7) Ignaczak, 8) Wandor, 9) Kapiak J., 10) Starzyński, 11) Robillard (Francja), 12) Kluj 13) Jaskulski, 14) Tzapon (Rumunia), 15) Ellen (Węgry).

Wezorem odbył się drugi etap wyścigu Kielec — Kraków.

Na metę w Krakowie wpadli jednocześnie Wasilewski i Napierała. Na finiszu wygrał Wasilewski 3:48:37. Napierała 3:49:37, Urbaniak 3:51:02, Kapiak.

Drużynowo w etapie tym zwyciężyła Polska I, przed Polską III.

W ogólnej klasyfikacji po dwóch etapach biegu prowadzi Polska III 19:12:48. Przed Polską II i Polską I.

Fala protestów w całym kraju

Napełnione goryczą serca wiernych katolików

Prezydium Zarządu Głównego Federacji Polskich Związków Obróńców Ojczyzny powzięło następującą uchwałę:

Byli obrońcy ojczyzny dotknięci boleśnie w swych najświętszych uczuciach narodowych bezprzykładną samowolą księdza metropolity, obrażającą majestat Rzplitej i kult Wielkiego Marszałka Polski, Józefa Piłsudskiego odnowiciela i twórcy państwa polskiego — protestują z głębi swych serc i żołnierskiego sumienia przeciwko temu niepojętemu zarządzeniu. Ks. metropolita Sapięha przez swą pychę i butę, nie mającą nic wspólnego z nauką i pokorą Chrystusa, a przypominającą butę królewiat polskich z najgorszych czasów przedrozbiorowej Rzeczypospolitej — przysłużył się w ten sposób fatalnie idei zjednoczenia narodu, tak Polsce dziś potrzebnego, oraz napełnił serca wierzących katolików-Polaków goryczą i żalem, wyrządzając tym samym szkodę i krzywdę kościołowi.

Jest rzeczą niedopuszczalną, by w

sprawie obchodzącej cały naród polski i będącej jego świętością, mógł decydować wbrew najwyższym w państwie czynnikom i uczuciom całego narodu jeden człowiek, o zapędach nienawistnej samowoli. Byli obrońcy ojczyzny domagają się stanowczo i bezwzględnie, by Wawel, będący własnością Polski i jej panteonem narodowym — wyłączony z pod jurysdykcji księdza metropolity krakowskiego.

Powaga i godność mecarstwowej odrodzonej Polski, za którą jej żołnierze przelewali krew na polach bitewnych pod wodzą swego ukochanego nieśmiertelnego Marszałka — jak również konieczność poszanowania obowiązującej konstytucji przez wszystkich obywateli państwa nakazują nam zwrócić się z gorącym apelem do szefa rządu Rzplitej, gen. Sławoja Składkowskiego, którego stanowisko w tej bolesnej, niepojętej sprawie całkowicie podziwiamy — by obrażony majestat Rzplitej i zranione uczucie polskiego narodu otrzymały pełne zadośćuczynienie.

Oświadczenie Komendy Naczelnej Związku Legionistów

Komenda Naczelna Związku Legionistów Polskich nadesłała agencji „Iskra“ następujące oświadczenie:

Spółeczność legionowa została głęboko i boleśnie wstrząśnięta niebywałym zachowaniem się ks. metropolity krakowskiego Sapięhy w stosunku do uczuć i kultu narodu dla Komendanta Józefa Piłsudskiego i faktem obrazy majestatu Rzeczypospolitej.

Z największym trudem opanowując naturalny i z głębi duszy płynący odruch oburzenia Komenda Naczelna Zw. Legionistów piętnuje samowolę biskupa krakowskiego, oczekując ze strony rządu kroków najbardziej stanowczych, celem uzyskania zadośćuczynienia: domaga się wyjęcia z pod wyłącznej ingerencji biskupa krakowskiego grobów wawelskich.

ŚLADEM JEDWABNIKÓW

poszły nasze
wysiłki

których owocem
jest szlachetna i de-
likatna bibułka
z morwą w zwij-
kach Morwitan.

WYŁĄCZNE PRAWO STOSOWANIA WŁÓKIEN MORWOWYCH
DO WYROBU ZWIĘK PAPIEROSOWYCH ZASTRZ. U. PAT. Nr. 5094.

To niema nic wspólnego z religią

Koszmarne sceny w podziemiach Wawelu

Agencja „Iskra“ a więc instytucja, dająca gwarancje odpowiedzialności za swą opinię, nadesłała nam poniższy artykuł, który uprzytomni społeczeństwu całą powagę sytuacji.

Wiemy już, jak się odbył koszmarny akt samowoli ks. biskupa krakowskiego, w jaki sposób zmącono ciszę w podziemiach Wawelu, jak dokonano przeniesienia trumny Józefa Piłsudskiego.

Zrobiono to niegodnie! Postąpiono brutalnie! Niegodnie z kultem religijnym, z czcią dla zmarłych!

Wynajęto za pieniądze jakiejś firmy transportowe. Wieczono trumnę od godziny 10 rano niemal do północy, wywalano futryny i części murów, przeciskano przez gruzy i rumowiska doczesne szczątki największej postaci w tysiącleciu Polski, Twórcy Niepodległości-

Byle postawić na swim!

Czyż ważyłby się na taką translokację zwłok zwykłego murarza czy chłopca proboszcz jakiegokolwiek parafii w Polsce na jakimkolwiek cmentarzu? Czyż nie uznaliby za wskazane uprzedzić rodzinę zmarłego? Czyż nie liczyłby się ze słowami, które odmawia na każdym pogrzebie, a które brzmią: „Wieczne odpoczywanie racz mu dać Panie“?

Nie, nie wyobrażamy sobie kaptana, macącego ciszę cmentarną dla swego „widzimi się“, dla zadośćuczynienia swej władczej ambicji.

A cóż dopiero wysoki dostojnik kościelny wobec historycznej postaci, wobec Bohatera Narodu, wobec doczesnych szczątków Józefa Piłsudskiego!

Postąpiono niegodnie!

I na myśl o tym burzy się krew w żyłach, biją mocniej serca, zaciśkają się pięści, płoną oburzeniem mózgi.

Ta koszmarna scena w podziemiach Wawelu — to świętokradztwo, to szarganie świętości, jaką dla nas jest Odnowiciel Polski. Tym okrutniejsze świętokradztwo, że ważył się na nie obywatel Polski, piastujący wysoką godność kościelną.

I gdybyż można było znaleźć dla czynu tego jakieś usprawiedliwienie w motywie nieświadomości działania ze strony księcia Sapięhy... Niestety, nawet tego argumentu wysunąć nie sposób...

Bo przecież ten niesamowity, niegodny akt odbył się:

wbrew woli Komitetu uczczenia pamięci Józefa Piłsudskiego,

wbrew woli rządu Rzeczypospolitej,

wbrew woli ideowego następcy Wielkiego Marszałka, Wodza Naczelnego, Śmigłego-Rydza.

wbrew woli naszej siły zbrojnej, która zaprotestowała przeciw decyzji ks. biskupa.

wbrew woli P. Prezydenta, który zarówno jako reprezentant Majestatu Rzeczypospolitej oraz jako przewodniczący Naczelnego Komitetu Uczczenia Pamięci Józefa Piłsudskiego sprzeciwił się samowoli krakowskiego metropolity.

wbrew woli i wiedzy wreszcie Wdowy i Dzieci Józefa Piłsudskiego, wobec których prosty akt pietyzmu nakazywał, by tylko w ich obecności Trumna mogła być przeniesiona z jednego miejsca na drugie.

Z niczym się nie liczone: ani z nakazami zwykłego pietyzmu, ani z tym, który reprezentuje Majestat Rzeczypospolitej, ani z tymi, którzy wyrażają zbiorową wolę społeczeństwa.

I cóż dziś, już po tym oburzającym akcie samowoli i siebiepaństwa, braku poszanowania zwłok, braku uszanowania uczuć rodziny, słyszemy z ust sprawcy? Wykrety i jakby jakieś pieniacze, godne malomiasteczkowego kauzyperdy „argumenty“. A to, że „wilgoć w krypcie św. Leonarda“, a to, że koszty już osiągnęły „setki tysięcy“ — jakby kontem czekowym mierzyć trzeba było wielkość Twórcy Państwa — a to, że sprawa krypty pod wieżą Srebrnych Dzwonów się przeciąga, a to, że „korespondencja“

biskupa z Komitetem zbyt długo trwała — co oczywiście jest obciążeniem prawdy, gdyż między 17-ym czerwca a 21-ym upłynęło ledwo kilka dni — a to wreszcie, że ks. biskup nie mógł „obojętnie patrzeć jak przez katedrę przesuwają się rzesze ludzi nieraz obcych naszej wierze“...

Nie, nie. Takimi „argumentami“ nie sposób wytłumaczyć i usprawiedliwić ani decyzji księcia Sapięhy ani nagłości - formy jej wykonania! I byłoby zaprawdę stokroć lepiej — i dla powagi władz kościelnych i dla szczerych uczuć religijnych i dla szczerych uczuć religiozności nasze — gdyby te „argumenty“ pozostały w obrębie murów pałacu biskupiego i nie wydstąpiły się z nich na zewnątrz. Bo one właśnie nie stanowią — jak to trafnie określono już — „dodatkowe obciążenie“ w tej arcysmutnej sprawie, one właśnie są jakby oliwą, dolewana do ognia płonących oburzeń uczuć obywatelskich.

Żywiołowe oburzenie, wzburzające w społeczeństwie, nie ma nic wspólnego ani z religią ani z kultem. Skierowane jest przeciw biskupowi i samowoli. Jest tarczą ochronną dla Wielkości dziejowej, spoczywającej w grobach królów i wieszczów. I jest aktem oskarżenia przeciw obywatelowi, który ośmielił się obrazić Majestat Rzeczypospolitej.

Problemy dnia

SZPITAL, SZKOŁA, REMIZA

Roboty miejskie w Sosnowcu

Przed paru dniami prezydent miasta p. Kaczkowski zorganizował wybieżkę radnych miasta i członków magistratu, celem zwiedzenia robót miejskich.

Ojcowie miasta zainteresowali się obecnym stanem robót.

Jest on następujący:

Co się tyczy robót budowlanych, to kończy się właśnie budowa szpitala miejskiego na Pekinie, który będzie oddany do użytku już 15 lipca.

Wykończenie szpitala przyniesie w rezultacie likwidację baraków.

Szpital będzie miał nowoczesne urządzenia sanitarno - higieniczne, centralne ogrzewanie bardzo ekonomicz-

ne i inne urządzenia, umożliwiające podniesienie stanu lecznictwa. Porad to dobudowywane jest mieszkanie dla dyrektora i ordynariusza szpitala.

Mieszkanie to będzie gotowe już 1 sierpnia.

Jeżeli chodzi o budownictwo miejskie to dodać należy, że opracowywany jest plan pod budowę kolonii dziecięcej w Bukowni oraz finalizowana jest pożyczka na budowę remizy strażackiej przy ul. Zygmunta. Na ukończeniu jest budowa domków TOR. na Pogoni.

W dziale robót drogowych należy wymienić przede wszystkim ulice Orłą i Żeromskiego,

gdzie roboty wykonywane są w bardzo szybkim tempie, na ulicach tych bowiem panuje duży ruch kołowy i dla tego wskazane jest szybkie na nich wykończenie robót.

Kończą się roboty przy budowie szosy Zagorskiej i czynione są przygotowania do zabrukowania ulicy Ostrogóskiej.

Przygotowywane są kosztorysy budowy ul. 1 Maja, która zabrukowana będzie taką samą kostką jak ul. Mała chowska.

Ponadto na kilku ulicach odbywają się roboty kanalizacyjno - wodociągowe.

Mieszkańcy Starego Sosnowca z przyjemnością się dowiedzą, że rozpoczęło się odwodnienie wiaduktu na przejeździe Katowickim.

Wreszcie ojcowie miasta Sosnowca zwiedzili roboty na Czarnej Przemyszy gdzie już wykończono jest koryto przewozowe i rozpoczęły się roboty pod stawowe w korycie rzeki.

Słowem mimo wszystko, robi się w mieście niemało.

Przy głośniku

WESOŁA AUDYCJA ZE LWOWA.

Pięciu autorów lwowskich stworzyło wesołą rewię, którą nadaje Lwów dziś o g. 21.00. Usłyszą radioluchacze skocz W. Kaorta pt. „Aniol”, skocz Z. Dubickiego pt. „Bo to się zwykle tak zaczyna”, piosenki T. Zakleja z muzyką J. Gąbła, Feliks Zandler poda wzory przemówień na wszelkie okoliczności, zaś R. Kiwoń wystąpi ze skoczem pt. „Dramat”.

„Zagłębianie o Zagłębiu“

I MUZYKA WŁADYSŁAWA POWIADOWSKIEGO.

W nadchodzącą środę o godz. 20 ze studia sosnowieckiego nadane będą w wykonaniu „Szóstki sosnowieckiej“ pod dyr. S. Kuchcińskiego utwory Wład. Powiadowskiego: Polonez, Dumka, Serejada. — Pogadankę na temat „Zagłębianie o Zagłębiu“ wygłosi redaktor K. Cwierz.

—o—

Absolwenci szkoły
BOKSZTAŁCAJĄCEJ ZAWODOWEJ.

W bieżącym roku szkolnym ukończyli trzyletni kurs w Publicznej Szkole Do kształcącej Zawodowej w Będzinie następujący absolwenci:

W kl. III ogólnej: Bryner Regina, Blicharski Bolesław, Cebulówna Irena, Chałupkówna Stanisława, Daneygier Jęta, Fidykówna Janina, Gawęła Tadeusz, Gład Edmund, Goscik Józef, Gruszczyńska Emilia, Górski Witold (z odznaczeniem), Kamińska Krystyna, Kurefeld Dawid (z odznaczeniem), Marzec Stanisław, Pawczowska Cecylia, Parasol Rachela, Rogożewicz Władysław, Rusinek Symcha, Szanberg Lejzor, Szytenberg Chaja, Szpajzer Fela, Sława Tadeusz, Szyff Szlama, Wajnsberg Rachela, Wasertail Fryda, Woźniczko Leokadia, Woreman Herszel, Kaplan Salomon, Herberg Szyfra, Gitler Ber.

W kl. III metalowo - drzewnej: Archman Jan, Bandura Zygmunt, Borensztajn Szymon, Chrzanowski Motek, Fiszel Henoch, Frydrych Chaim, Gringras Dawid, Gryna Bogusław, Gancman Szajja, Kaplan Chaim, Kornfeld Mojżesz, Kurt Ajzyk, Komenderski Władysław, Latkowski Henryk, Małach Wolf, Mazur Czesław, Muszałski Edward, Nunberg Symcha, Piwkowski Jan, Radomski Czesław, Fączka Mieczysław, Sznal Mojżesz, Skiba Witold, Trefon Tadeusz (z odznaczeniem), Tomecki Ignacy, Wicczerek Edward, Zielński Zygmunt, Zelmanowicz Lejzor, Zilbermine Pinkus, Helier Izak

—o—

Falszerstwa i oszustwa

W B. KASIE CHORYCH.

Przed Sądem Okręgowym w Sosnowcu odpowiadał wczoraj zbiegły przed siedmioma laty urzędnik ówczesnej kasy chorych w Sosnowcu 47-letni Stanisław Kopacz, który w 1931 roku dopuścił się szeregu nadużyć służbowych przy pomocy falszerstwa i oszustw. Kopacza ujęto w Łomży.

Sąd wymierzył mu osiem miesięcy więzienia z pozbawieniem praw na lat dwa.

Z Zagłębia do obozu nad morze
Wyjazd pierwszej partii ubezpieczonych

Wszoraj o godz. 18. m. 12 z dworca w Sosnowcu wyjechała do obozu nad morze

pierwsza partia ubezpieczonych, złożona ze 161 osób.

Kierownikiem obozu jest nac. K. Nawrocki.

Przed odjazdem uczestnicy obozu zbrali się na dziedzińcu Ubezpieczalni, gdzie załatwiano ostatnie formalności.

w obecności komisarza ubezpieczalni

marsz. Bożuckiego, dyr. Cholewickiego i dr. Niepielskiego.

Roześmiani i pełni nadziei, że przyjemnie spędzą urlop, wyruszyli „oboznicy“ z Zagłębia, aby już dziś o godz. 6 min. 10 zająć do Gdyni.

Powrócą dobrze odżywieni i opaleni dopiero 11 lipca.

Cała ta przyjemność wraz z podróżą kosztuje 20 zł.

Naprawdę niedrogo.

PROTESTY POTĘPIAJĄCE

stanowisko metrop. ks. Sapięhy

W dniu 25 czerwca br. odbyło się w sali posiedzeń rady miejskiej walne zebranie pracowników miejskich m. Sosnow w sprawie stosunku Metropolity Sapięhy do przeniesienia zwłok Pierwszego Marszałka Polski.

Rezolucja O. Z. N. w Zagłębiu
w sprawie postępków metropolity Sapięhy

Na posiedzeniu prezydium Okręgu Miejskiego OZN. w Sosnowcu w dniu 25 bm. uchwalona została następująca rezolucja:

Obóz Zjednoczenia Narodowego w Zagłębiu Dąbrowskim, dotknięty do głębi w swym poczuciu obywatel

Protest Zw. Strzeleckiego

Zarząd główny Związku Strzeleckiego na posiedzeniu w dn. 24 czerwca rb. powziął następującą uchwałę:

Jako przedstawiciele organizacji, zadaniem której jest zaszczerpienie i utrwalenie w społeczeństwie bezwzględnej dyscypliny narodowej i państwowej i tych wartości moralnych, które są niezbędne dla wytworzenia mocy obronnej naszego państwa, zakładamy uroczysty protest

REZOLUCJA:

Zebrani w dniu 25 czerwca 1937 r. pracownicy miasta Sosnowca w głębokim poczuciu odpowiedzialności za przekazywanie teraźniejszemu i przyszłym pokoleniom Polski wielkiej czci i wiecznej pamięci zmarłego Wodza Narodu, uosabia-

skim postępkami Metropolity ks. Sapięhy, obrażającym Majestat Rzplitej wyraża najwyższe ubolewanie i potępienie w przeświadczeniu, że Rząd Rzplitej znajdzie środki dla zapobieżenia tego rodzaju wypadkom w przyszłości.

przeciwko zachowaniu się ks. metropolity Sapięhy, jako godzącemu w zasady zwierzchności najwyższych władz państwowych i w najgorętsze nasze uczucia wobec pamięci Wielkiego Marszałka Zarząd główny apeluje równocześnie do czynników miarodajnych o wydanie zarządzeń uniemożliwiających na przyszłość podobne wypadki.

Uchwała Zw. Harcerstwa Polskiego

Związek Harcerstwa Polskiego powziął następującą uchwałę:

Związek Harcerstwa Polskiego którego patronem jest Marszałek Piłsudski, a wysokim protektorem Pan Prezydent R. P., przyłącza się do ogólnego protestu organizacji i społeczeństwa w sprawie przeniesienia zwłok Marszałka na Wawel.

Pamięć myśli i czynów Wielkiego Marszałka uczyniliśmy podstawą mo-

ralną całego naszego systemu wychowawczego, który ma dać Polsce pełno wartościowego obywatela umiającego pracować dla ojczyzny i szanującego godność państwa i jego najwyższych przedstawicieli.

(—) Przewodniczący Związku Harcerstwa Polskiego dr. Michał Grażyński, mgr. Józef Sosnowski (—) sekretarz gen

DRZAZGI.

Ja cię uczyć każę

Przeoglądam papiery chłopców, którym w ubiegły piątek w lokalu Towarzystwa lekarskiego w Sosnowcu dr. Kotarski, prezes zarządu tej organizacji, wręczył stypendium im. sp. dr. Bronisława Zieleniewskiego, ufundowane przez lekarzy. Chłopcy są dziećmi robotniczymi, ukończyli ułaśnie cztery szkoły powszechne i chcą się dalej kształcić: jeden w szkole rzemieślniczej, drugi w szkole kupieckiej. Nie wątpi, że wyrosną na porządnym ludzi.

Ucieszyłby się bardzo ich widokiem patron tego stypendium sp. dr. Zieleniewski, wielki przyjaciel młodzieży. Iluż to z nas jest takich, do których wzięty culopięcej pierś przykładał ucho sp. dr. Zieleniewski, jako lekarz szkolny. Pilnie badał serce i płuca. — Czasem bywało niby to burknął niechętnie, ale tylko dlatego, żeby użyć zatroskanie:

— Nie możesz chodzić na gimnastykę!

A później już ciągle dowiadywał się o zdrowie, a pouczał, co i jak, czasem nawet od dwójki uratował, że to niby chłopak jest słabowity.

A kiedy zasiadł w radzie miejskiej to nikt tak w swoim czasie nie potrafił sumiennie opracować referatu budżetowego, jak właśnie dr. Zieleniewski, który kochał młodzież i swoje miasto. I ponadto, jak przystało na człowieka o wielkim sercu, bardzo kochał zwierzęta. Cw.

jącego w sobie siłę i wolę narodu polskiego do niepodległego bytu — potępiają stanowisko Metropolity krakowskiego ks. Sapięhy, zajęte w sprawie przeniesienia zwłok Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego jako niegodne obywatela polskiego i Dostojnika Kościoła, a w sposób bezprzykładny obrażający Majestat Rzeczypospolitej.

Jednocześnie pracownicy miejscy składają wyrazy holdu Prezydentowi Rzeczypospolitej prof. Ignacemu Mościckiemu i ukochanemu Naczelnemu Wodzowi Marszałkowi Śmigłemu - Rydzowi oraz wyrażają najgorętsze uznanie Premierowi Ministrów Generalowi Sławoj - Składkowskiemu i całemu Rządowi za zajęte stanowisko w poruszonej sprawie.

Wstrząs Narodu Polskiego, spowodowany przez Metropolite Sapiękę jest za wielki na to, iżby z faktu tego nie wyciągnąć konsekwencji na przyszłość.

Dlatego, aby raz na zawsze uniknąć podobnych wypadków swawoli pracowników miejscy m. Sosnowca uważają za konieczne Królewski Wawel wraz z podziemiemi, kryjącymi szczątki królów i wodzów Narodu wydziercić z pod zarządu biskupa krakowskiego i przekazać Narodowi Polskiemu“.

Zarząd powiatu Zw. Strzel. w Sosnowcu na posiedzeniu w dniu dzisiejszym uchwalił następującą rezolucję:

„Bezprzykładny i zuchwały postępek Ks. Biskupa Sapięhy w odniesieniu do najświętszej relikwii narodowej — prochów Marszałka Polski, którym spobój zakłócił oraz wobec Głowy Państwa, której woli nie uszanował, napelnia nas oburzeniem i gniewem serdecznym i wraz z całym Narodem żądamy: podziemia wawelskiego oddane być winny pod bezpośrednią opiekę Rzeczypospolitej, aby podobne wypadki więcej przydarzyć się nie mogły. Na znak protestu posiedzenie przerwano“.

POD POLSKĄ BANDERĄ

Program „święta morza“ w Sosnowcu

Program „święta morza“ w Sosnowcu został już przez komitet opracowany i przedstawia się następująco:

W dniu 25 bm. godz. 18.30 zbiórka organizacyj i orkiestr na ul. Pierackiego skąd pochodem na godz. 13-tą przemaszerują organizacje przed płytę Nieznanego Żołnierza.

gdzie punktualnie o godz. 19-ej nastąpi podniesienie bandery, a równocześnie syreny fabryczne oznajmią rozpoczęcie się uroczystości. Przemówienie wygłosi dr. K. Kucharski, prezes obwodowy LMK, po czym orkiestra rozegrywa się w różnych kierunkach miasta, pozostanie tylko orkiestra Fabr. Huleczyńskiego, która będzie koncertować do godziny 23-ej.

Dnia 29 bm. o godzinie 9.30 rano zbiórka przy ulicy Pierackiego wszystkich organizacyj ze sztandarami i transparentami Oddziałów LMK. skąd pochodem przemaszerują na nabożeństwo do kościoła NMP. Po nabożeństwie powrót przed ratusz, gdzie nastąpi transmisja przemówienia. Prezydenta RP. i Gen. Sosnkowskiego, następnie przemaszerują organizacyj przed płytę Nieznanego Żołnierza, gdzie zostanie złożony wieniec i rozwiązanie pochodu.

Dalsze uroczystości odbywają się po południu organizowane przez komitet w Niwce na stadionie i historycznym trójkacie.

Szczegóły programu zamieszczone są w afiszach, szczególnie zaś należy podkreślić tradycyjne „Święto wianków“ przybrane przebogatym programem.

3-go lipca odbędzie się na terenie fabryki C. G. Schön a godzinie 15.30 manifestacyjne zebranie robotników na rzecz polskiego morza.

4 lipca odbędzie się zbiórka uliczna w Sosnowcu. dochód z której przeznaczony jest na Fundusz Obrony Morskiej.

4 lipca Festival Ludowy nad brzegami Przemysłu na terenie placu C. G. Schön w programie orkiestra, ogień sztuczne imprezy sceniczne i sportowe, wianki, konkurs kajakowy i zbiórka na FOM.

Umorzenie długów Czeladzi przez komisję odciążeniową

W ostatnich dniach bawili w Warszawie burmistrz Brudnicki oraz sekretarz magistratu Tajchman w sprawie umorzenia długów Czeladzi. Komisja odciążeniowa po zbadaniu całokształtu sprawy wzięła pod uwagę ciężkie położenie miasta i na 124 tys. długu umorzyła Czeladzi 87 tys. zł., zaś 37 tys. rozłożyła na raty, płatne w ciągu 10 lat.

Największy wybór
RAKIET TENISOWYCH,
piłek, pantofli, spodni po cenach
zniżonych
„STADJON“
Sosnowiec, 3 Maja 29, tel. 630.53

Laborant szkoły górniczej popelnit nadużycia

Wczoraj w Sądzie Okręgowym w Sosnowcu odbyła się rozprawa przeciwko Piotrowi Swatowskiemu lat 39 (Dąbrowa, ul. Górnicza 1), oskarżonemu o nadużycia w państwowej szkole górniczo-hutniczej im. Staszica Swatowski, jako laborant, zatrudniony od lat 15-tu w wyżej wymienionej instytucji, podjął nieprawie od kop. „Helena“ firmy „Bracia Klein“ i „Torpedo“ kwotę kilkuset złotych za dokonane ekspertyzy materiałów przemysłowych. Pieniądze przywłaszczył sobie i zużył na własne cele.

Sąd skazał Swatowskiego na sześć miesięcy więzienia z pozbawieniem praw na lat dwa i zawieszeniem wykonania kary na ten okres czasu.

Podając powyższe komitet miejski zwraca się tą drogą do urzędów, właścicieli nieruchomości, organizacyj, kupiectwa o udekorowanie lokali, domów, balkonów, wystaw sklepowych i t. p.

Ponadto komitet miejski zwraca się z gorącym apelem do całego społeczeństwa o wzięcie udziału w tych uroczystościach.

Informacji udziela sekretariat obwodowy LMK, ul. 3-go Maja 22/5. Tel. 62-914.

W związku z uroczystościami „Ty

Tragiczny strzał w mieszkaniu gajowego Służący zastrzelił dwuletniego chłopca

W dniu wczorajszym w godzinach rannych w mieszkaniu gajowego Józefa Rabsztyna w Górze Siewierskiej wydarzył się tragiczny wypadek.

Służący gajowego 17-letni Stefan Gajdzik podczas manipulowania bronią przez nieostrożność spowodował

godnia „Morza“ zorganizowanymi przez Ligę Morską i Kolonialną w Sosnowcu. Zarząd Oddziału PZZPP. i H. w Sosnowcu w porozumieniu z Zarządem Głównym Związku apeluje do wszystkich członków tak Oddziału w Sosnowcu, jak i Kola Młodzieży Pracowniczej, by wzięli udział w uroczystości kościelnej w dniu 29 br. pod sztandarem związkowym.

Zbiórka uczestników uroczystości odbędzie się w dniu 29 br. w lokalu związku w Sosnowcu, ul. Sienkiewicza nr. 17-a o godz. 9 rano.

wystrzał.
Kula ugodziła znajdującego się w pobliżu 2-letniego synka Rabsztyna—Ryszarda.

Nieszczęśliwy chłopiec poniósł śmierć na miejscu.
Zawiadomiona o tragicznym wypadku policja prowadzi dochodzenie

Wykrycie szajki złodziejskiej okradającej mieszkania w Zagłębiu

Jak swego czasu pisaliśmy z mieszkania Stefania Prauzowej w Miłowicach skradziono garderobę i bieliznę, wartości zgierz 1000 zł.

W toku dochodzeń policja zatrzymała całą szajkę złodziejską.

Ujęci zostali: Bolesław Stępniewski, Stefan Stasikowski i Daniel Wilczek oraz paserzy: Czesława Stanisławska i Sabina Wierbińska, wszyscy zamieszkałi w Józefowie koło Zagłębia.

Decyzją sędziego śledczego złodzieje osadzeni zostali w więzieniu.

Zlikwidowana szajka złodziejska podejrzana jest o dokonanie kilku kradzieży na terenie Zagłębia Dąbrowskiego i Śląska.

Śmierć wieśniaka od pioruna Harce pioruna we wsi Strzyżowice

W czasie onegdajszej burzy, która nad Zagłębiem przeszła strunami w godzinach przedwieczornych we wsi Strzyżowice w rejonie posterunku PP. Wojkowice Komorne rażony został od pioruna 27-letni mieszkaniec tejże wsi Edward Strzeszek.

Wieśniak zajęty był wypalaniem cegły w prowizorycznym piecu.

Przed barzą schronił się pod drzewem, w które uderzył piorun.

Strzeszek poniósł śmierć na miejscu. W tej samej wsi piorun uderzył w zabudowania gospodarskie Jana Krawczyka, zabijając mu krowę.

W domu Konstantego Flacha piorun piffłukł szyby w oknach.

Wiadomości bieżące

Niedz. 27 Czerw. Dzisiaj: Władysława
Jutro: Leona
Wschód słońca: 3.16
Zachód słońca: 20.01

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU

Dzisiaj o godz. 20.30 ostatni występ znakomitego zespołu opery i operetki poznańskiej w najpopularniejszej operetce Lehara pt. „Wesoła wdówka“. Fascynujące tło libretta, piękna muzyka i śpiew oraz dużo humoru sprawiły, że na wczorajszym przedstawieniu licznie zebrana publiczność gorąco oklaskiwała wykonawców z p. Leska, Czerwońskim, Dobrzańką, Winieckim, Cichoćkim i Kuszelą na czele zespołu.

Pozostałe w niewielkiej ilości bilety do nabycia w kasie teatru od godz. 11-ej do 13-ej i od 15. Telefon kasy 612.5.

KINA W SOSNOWCU:

ZAGŁĘBIE — Weź serce me.
EDEN: Mały Marynarz

Ręce zawinął
PALACE — Jej Wysokość tańczy

— POSIEDZENIE RADY MIEJSKIEJ W SOSNOWCU. Dnia 1 lipca odbędzie się posiedzenie rady miejskiej w Sosnowcu, na którym rozpatrywany będzie statut Komunalnej Kasy Oszczędności m. Sosnowca.

— ZEBRANIE CZŁONKÓW Z. Z. K. Dzisiaj o godz. 14 w I-ym terminie, a 14.30 w II-im terminie w lokalu ZZK. Jasna 26

odbędzie się zebranie ogólne członków ZZK i emerytów. Sprawy ważne, sprawozdanie ze zjazdu, walnego.

Pożyczki dla kupiectwa chrześcijańskiego Komunikat zarządu C.ZK. w Sosnowcu

Zarząd Centralnego Związku Kupalectwa Chrześcijańskiego RP. Oddział w Sosnowcu, zawiadamia swych członków, iż Centrali Związku udało się uzyskać trzeci milion kredytu dla kupiectwa chrześcijańskiego.

Równocześnie Bank Związku Spółek Zarobkowych zgodził się obniżyć oprocentowanie pożyczek o pół proc.

Zaznaczamy, iż firmy większe, mogące przedstawić odpowiednie zabez-

Zajście w podziemiach kopalni Dozorca pobity przez robotnika

Na dole w podziemiach kop. „Helena“ rozegrało się rzadko spotykane w dziejach górnictwa zajście. W jednym z chodników 22-letni robotnik górniczy Zygmunt Baran (Klimontów, ul. Wiejska 7), zastąpił drogę swemu dozorcy 49-letniemu Janowi Stachowskiemu i uderzeniem lampy karbidowej w głowę powalił go na ziemię.

Przeprowadzone dochodzenie ustaliło, że Baran był w ciągłych zatargach z dozorcą, który czynił mu wyrzuty za złą pracę i starał się o usunięcie go ze swego terenu.

Stachowski przewieziony został do szpitala, gdzie stwierdzono u niego wstrząs mózgu od zadanego mu urazu w głowę.

Baran stanął wczoraj przed Sądem Okręgowym w Sosnowcu i skazany został na cztery lata więzienia.

Przykładny wyrok wywołał wśród licznie zebranego audytorium silne wrażenie.

Bluzki damskie, wiedeńskie modele, sukienki i ubranka dziecięce. Płaszcze i kostiumy kąpielowe, szlafroki, koszule sport. męskie, krawaty ostatnie nowości w dużym wyborze po najniższych cenach poleca firma J. A. AMIEC Sosnowiec, 3 Maja 14 tel. 63155.

— PRZED TYGODNIEM MORSKIM. W związku z Tygodniem Morskim Centralny Związek Detalicznego Kupalectwa Chrześcijańskiego w Sosnowcu, wzywa swych członków do wzięcia udziału w uroczystościach tego Tygodnia. Zbiórka wszystkich członków odbędzie się w dniu 29 b. m. tj. we wtorek o godzinie 9 rano, w lokalu Związku, przy ul. 3 Maja 22, skąd ze sztandarem i transparentami uda się na mające odbyć się uroczystości kościelne i przemaszerują przed płytę Nieznanego Żołnierza. Biorąc pod uwagę doniosłość dla społeczeństwa hasel morsko kolonialnych, prosimy o punktualne i obowiązkowe przybycie wszystkich członków do Związku, dla zadokumentowania jak należy kupiectwu Chrześcijańskiemu na rozwój silnej floty wojennej i handlowej Polski.

— PODZIĘKOWANIE. Komitet pielgrzymki nuaczyelskiej na Jasną Górę odbytej w dniu 24 bm. czuje się w obowiązku podziękować redakcjom piśmie scowych „Expres Zagłębia“ i „Kurier Zagłębia“ za bezinteresowne umieszczenie artykułów i komunikatów komitetu pielgrzymkowego. Wl. Czechowickiemu w Sosnowcu, ul. 3 Maja za ofiarowanie pracy przy tworzeniu listy uczestników oraz Sz. Koleżankom i Kolegom uczestnikom pielgrzymki za tak liczny udział. Składamy serdeczne Ojców naszych podziękowanie „Bóg zapłać“.
Komitet.

pieczenie mogą się starać o pożyczki w granicach do 15.000 zł.

Pozatym Bank Związku Spółek Zarobkowych wyraził zgodę na ułatwienie techniki składania podań o kredyt

Wszyscy członkowie pragnący korzystać z powyższego kredytu winni się zgłosić do sekretariatu Związku w Sosnowcu ul. 3-go Maja 22, w godzinach od 10 do 13.

Zarząd

Po klęsce powodzi i gradobicia pola zaorane i obsiane

W dn. 25 bm. na posiedzeniu sekcji rolniczej powiatowego komitetu pomocy ofiarom powodzi i gradobicia pod przewodnictwem prezesa OTO. i KR. inż. Nowaka, złożone zostało szczegółowe sprawozdanie z podziału funduszu na pom. zniszczonych gospodarstw podczas pamiętnej klęski powodzi w dn. 22 maja rb.

Według relacji, wszystkie zniszczone pola zostały już nanowo za-

orane i obsiane. Obecnie sekcja rolnicza przystąpi

do organizowania pomocy jesiennej. Głównie chodzi o zaopatrzenie dotkniętych klęską w zboże, przeważnie żyto, oraz w nawozy pomocnicze. W tym celu komitet zwróci się do fabryk nawozów sztucznych o udzielenie dogodnego kredytu dla gospodarstw dotkniętych klęską powodzi

Dajemy głos

No, dalej mój przyjacielu!

Wobec nadchodzącego dnia konia

Potężna i wazechstronna siła inteligencji człowieka ujarzmiła siłą konia...

Niechaj nadchodzący „Dzień Konia” nasunie nam zbawcze refleksje i starajmy się wprowadzić je w czyn...

Starajmy się postępować bardziej po ludzku z tym szlachetnym zwierzęciem. My, którzy go posiadamy, dbajmy, aby zawsze o oznaczonej porze jadł dobrze i suto, należycie pil, zwłaszcza podczas upałów...

Wracajmy uwagę tym, którzy konia posiadają, a nie umieją z nim postępować. Widząc złe traktowanie konia, upominajmy ich i nauczmy, jak mają z nim się obchodzić...

Ważny przykład z Belgii, gdzie miłość zwierząt jest specjalnie zakorzeniona. Postaramy się zaprowadzić na narożnikach ulic coś w rodzaju fontanny - studni, składającej się z trzech podniesień...

„Traktuj zwierzęta łagodnie”. Niech nastąpi to najprędzej, że zamiast obrzydliwych epitetów, rzucających na nieszcześliwe stworzenia...

„No, dalej mój przyjacielu” lub jeszcze bardziej pieszczotliwie: „Dalej mój synu”. Bo zwierzę dobrze traktowane, ze zrozumieniem i sercem, stanie się dla nas oddanym, wiernym sługą...

Nagrodę w tym roku powinien otrzymać ten, który może nie posiada pięknej uprzęży i imponującego bata, ale ten, który daje maximum troskliwości i starań, ażeby koń jego miał lepszą dolę...

Miłośniczka zwierząt.

OFENZYWA UPAŁÓW

Gdy zbyt już dokuczy upał, z zazdrością spoglądają panowie na przewiewne, jedwabne stroje pań, zlorzczać przy tym zwyczajom noszenia kolimeryka i marynarki...

Wszystko co najlepsze to dla pań — utyskują mężczyźni — dla nich moda wygodna dla nich jedwabnik smutną swą nieskończoną nić, przetwarzając aromatyczne liście morwowe...

dzinie, która jest domeną panów, subtelne włókna morwy znalazły właściwe zastosowanie. Mamy na myśli zwijki do papierosów Morwitan Stanisława Wołoszyńskiego...

Z wielkiego strachu przed mężem

stingowała napad bandycki

Dotąd były wypadki w olkuskim, że w obawie przed swymi żonami, mężowie fingowali napady bandyckie. Obecnie miał miejsce wypadek zgwałcony. Żona Jana Patulnego Justyna z Zagórowej, gm. Janogród, wracając o godz. 20 z jarmarku do domu, zgubiła po drodze papierkę 20-to złotowy.

Bojąc się męża, opowiedziała mu z płaczem o dokonanym na nią napadzie przez trzech grabów i zrabowaniu pieniędzy. Patulnia opisała dokładnie miejsce i wygląd „bandytów”, którzy chcieli ją zamordować.

Mąż Patulnej o wypadku zaniechał wal na poljeji w Wolbromiu.

Po szczegółowym dochodzeniu i wizji na miejscu rzekomego napadu, policja przysłała do przekonania, że napad był tylko m wyobraźni Patulnej, która wzięta w krzyżowy ogień pytań przyznała się do zmyślenia napadu w obawie przed mężem.

Równocześnie zgłosił się na posterunek 63-let. Maciej Banaś z Poręby Dzierznej pod Wolbromiem i wręczył policji papierkę 20-to złotowy, znalezione na drodze.

RADIO

Niedziela 27 czerwca.

8.00 Audycja poranna. 3.00 Transmisja nabożeństwa z Katowic. Po nabożeństwie przemówienie Wojewody Śląskiego dr. Michała Grażyńskiego 12.03 W krajnie bajek i legend — poranek w wyk. ork. P. R. 13.10 Koncert rozrywkowy w wyk. ork. T. Seredyńskiego 14.40 Wszystkiego po trochu — audycja dla dzieci. 15.00 Audycja dla wsi. 16.00 Piosenki ludowe w wyk. Chóru Alojzego Zarembki. 16.25 Micha Elman gra — (płyty). 17.00 Wesole słuchowisko pt. „Ministerstwo humoru”. 18.00 Koncert rozrywkowy w wyk. zesp. St. Raehonia. 20.00 Piosenki i melodie rumuńskie (płyty). 21.00 Wesola audycja ze Lwowa. 22.00 Koncert żeńskiego zespołu kameralnego — wokalnego.

Poniedziałek 28 czerwca.

6.15 Audycja poranna. 12.03 Transmisja fragmentu 17 Zjazdu Katolickiego w Poznaniu. 12.50 Praca dziecka w lecie — pogadanka dla gospodyń. 16.00 Autościeżka — Ujarzmiamy żywioł wołny. 16.15 Pieśni ludowe w wyk. chóru szkoły powszechnej nr. 55 w Łodzi. 16.45 Książki Pana Kochanku — felieton. 17.00 Koncert ork. Filh. Warszawskiej (z Cie chocinka). 17.50 Co się dzieje w naszym ogródku — pogadanka. 18.15 Piosenki w wyk. Mariana Demara i Wiery Gryn (płyty). 19.00 Audycja strzelecka. 19.30 Audycja Organizacji Młodzieży Pracującej (OMP. a) 20.05 Koncert ork. wojskowej. 21.00 Capstrzyk Marynarki Wojennej z Gdyni. 21.01 Przemówienie Przedstawicieli Marynarki Wojennej Ligi Morskiej i Kolonialnej w Gdyni. 21.15 „W gospodarstwie pod Zielonym Węgorzem” aud. słow. — muz. 22.00 Recital śpiewaczy Dunki Słezkowskiej ze Lwowa 22.20 10 rocznicę sprawowania prochu Juliusza Słowackiego do Grobów Królewskich na Wawelu. 22.35 Muzyka (płyty).

Z OLKUSZA.

Fabrykanci pieniędzy

10-MORGOWY GOSPODARZ NA ŚLĄSKIEJ DRODZE.

Dzięki czujności policji, została zlikwidowana fabryczka pieniędzy we wsi Siemiarzyce gm. Kroczyce. Konkurentami państwa byli: 10-cio morgowy gospodarz Marcin Nędza i zięć jego Roman Witkiewicz. obydwa już karani, przy czym Nędza za defraudację w czasie swego urzędowania, jako soltys.

W czasie rewizji znaleziono formy gipsowe, przedmioty do wyrabiania pieniędzy i kilkanaście sztuk falsyfikatów. „Fabrykanci” wyrabiali monety 50-cio i 20-groszowe, które puszczały w obieg sami przeważnie na jarmarkach. Obydwaj zostali aresztowani.

Czy jesteś członkiem L. O. P. P.

Kuszące oczy zbrodniarki

Powieść kryminalna

15) Ambasador, wciąż jeszcze spokojny, strzepnął popiół z cygara, Dukane wstał.

— Panie Widdowes — oświadczył — przyszedłem tutaj na pańskie zaproszenie i słuchałem, co pan ma do powiedzenia. Nie potrzebuję żadnych informacji od pana Maciowińskiego. Mogę nie posiadać armii lądowej, ani morskiej, ni służby lotniczej, ale posiadam moją własną służbę śledczą. Mógłbym powiedzieć panom o tym zebraniu bankierów w Nowym Yorku, które wysłało przedstawicielstwo do Waszyngtonu, a którego rezultatem było, to... nieoficjalne pańskie zaproszenie. Mógłbym opowiedzieć Maciowińskiemu parę rzeczy o wizycie pewnych amerykańskich przedsiębiorców w stolicy jego kraju i o ich wpływie na jego obecność w tym miejscu. Zadowolnię się tylko twierdzeniem, iż nie działałem w ciemności, chociaż działałem sam. Ale to właśnie jest moją chwałą i dumą. Jeżeli kiedykolwiek

padnę, a rzeczy samej, czuję się Dawidem — kończył z tym swoim cięciem uśmiechu na ustach — i lekroć myślę o Goliacie, którego pan, panie Widdowes reprezentuje nie oficjalnie — wpadnę sam... Pozwoli mi pan wyrazić moje uszanowanie panie Widdowes. Jestem człowiekiem, kładącym się weześnie spać i zresztą mam przeświadczenie, że jakakolwiek dalsza dyskusja na ten temat jest bezcelowa. Pan Widdowes podniósł się natychmiast i zaprowadził swego gościa z uprzejmością do drzwi.

— Bardzo mi przykro że nie mogąc wyrzucić na pana żadnego wrażenia — panie Dukane — odezwał się z żalem — nie mówię tu o sferach oficjalnych w Waszyngtonie, ale nasi ludzie po drugiej stronie oceanu, jako całość, przyjęliby z wielkim uznaniem wyraźne oświadczenie z pana strony, co do pańskich intencji. Naturalnie ma pan prawo robić, co pan uważa za stosowne.

— Postępuje pan akurat tak samo

— gdy to panu odpowiada — zabrzmiała dość niegrzeczna odpowiedź.

Gdy trzech mężczyzn weszli do salonu, okazało się niespodziewanie, iż nie było tam prawie nikogo. — Pani Widdowes podniosła głowę z nad biurka.

— Córka pana — panie Dukane — poszła na bal do Apley Hause z Mirą i panem Brownlowe — oznajmiła — mam panu powiedzieć, że będzie tam tylko godzinę i pan Brownlow odprowadzi ją do hotelu.

Feliks Dukane przyjął tę wiadomość bez jakiegokolwiek objawów zainteresowania. Marek zmarszczył się ponuro, ale pani domu spojrzęła na niego z uśmiechem.

— Czemuż byś i ty nie miał pojechać tam na godzinę. Marku — zaproponowała — teraz jesteś oficjalnym członkiem naszego domu, a my wszyscy zostaliśmy zaproszeni, o ile ty sam nie masz zaproszenia.

— Ależ bardzo chętnie — odpowiedział szybko Marek — jeżeli uważa pani, że tak będzie wszystko w porządku.

Człowiek ten... nie był trupem!

Nastąpiła krótka wymiana ukłonów pozegnalnych, następnie Marek poszedł za Dukaniem do przedpokoju, poczekał, aż tamten weźmie z rąk służącego palto i kapelusz — i stanął koło niego na schodach.

— Muszę coś panu powiedzieć —

rzekł bez tchu — może mnie pan powiezie do Apley Hause, to przecież nie daleko.

— Czyżby nie udało się panu, coś? — zapytał Dukane niespokojnie.

— To nie to — odpowiedział Marek trochę niepewnym głosem z powodu znaczenia wiadomości, którą dusił w sobie tak długo. — Człowiek ten... nie był trupem.

Jeżeli wiadomość ta miała być ulgą dla Feliksa Dukana, to w każdym razie nie okazał żadnych objawów tego uczucia. Przez chwilę nie wyrzekł ani słowa, nakładając powoli rękawiczki z ponuro zmarszczonym czołem, po tym dał znak ręką swemu towarzyszowi, aby wszedł do auta, które właśnie nadjechało.

— Kiedy się pan o tym przekonał? — zapytał.

— W chwili, kiedy go chciałem zostawić — wyjaśnił Marek — dowiedziałem go w porządku do parku Richmond, oparłem o drzewo w odosobnionym miejscu i właśnie puszczałem w ruch samochód, chcąc odjechać, gdy zawołał

— I musiał pan, naturalnie, zawrócić? — zapytał Dukane z goryczą.

— No, chyba — odpowiedział Marek — nie mogłem go przecież zostawić, aby tam umarł.

— Głupstwo — wybuchną szyderczo Dukane — mówiłem panu, co to za kreatura. I cóż pan po tym z nim zrobił?

d. c. n.

Z ZAWIERCIA.

**O dobre imię inż. dyr. L. Thomas
W MYSZKOWIE.**

Od urzędników i majstrów Myszowskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu w Myszkowie otrzymaliśmy z prośbą o zamieszczenie list następującej treści:

Szanowny Panie Redaktorze!
Uprzejmie prosimy Szanownego Pana Redaktora o łask. zamieszczenie w swym poczytnym piśmie treści listu, który został wystosowany przez nas urzędników i majstrów „Belgijskiej Spółki Akcyjnej T. A. Myszowskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu” do Pana Ministra Opieki Społecznej:

„W związku z przebiegiem konferencji w dniu 15 czerwca w Inspektoracie Pracy w Zawierciu z przedstawicielami robotników pod przewodnictwem Pana Inspektora Pracy 24 Obwodu w Zawierciu, której stała się podstawą do artykułu w gazecie „Siedem Groszy” z dn. 17.6.37 r. Nr. 164 pt. „Walka o Inspektora Pracy w Zawierciu”, my, urzędnicy i majstrowie „Belgijskiej Spółki Akcyjnej T. A. Myszowskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu” w Myszkowie, mamy zaszczyt złożyć na ręce JWielmożnego Pana Ministra Opieki Społecznej protest przeciw nieprawdziwym i tendencyjnym oskarżeniom godzącym w dobre imię dyrektora naszej fabryki, inż. p. Ludwika Thomas, oficera rez. armii francuskiej, odbywającego obecnie ćwiczenia wojskowe we Francji.

Łączymy wyrazy szacunku i poważania
Urzednicy i Majstrowie
Myszowskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu w Myszkowie.

Obwieszczenie

Komornik Sądu Grodzkiego w Będzinie I-go rewiru kancelarię swą mający w Będzinie przy ulicy Modrzejowskiej Nr. 37, na zasadzie art. 602, 608 i 604 K. P. C. ogłasza, że celem zaspokojenia wierzytelności różnych wierzycieli odcudzenie się sprzedaż z publicznej licytacji niżej wymienionych ruchomości:

Dnia 30 czerwca 1937 r. od godz. 10-ej rano, w II-gim terminie w Będzinie, przy ulicy Modrzejowskiej Nr. 53, składających się z zegara ściennego w oszklonej szafce, lustra - tremy, żyrandoli do wiatła elektrycznego, 2-eh szaf na ubranie, dębowych, stołu dębowego, sześć krzesel toalety dębowej, szafy-garderoby i fotelu wybitego pluszem, oszacowanych na sumę złotych 550 na rzecz Banku Dyskontowego w Będzinie w sprawie Nr. Km. 428/34 r.

Dnia 30 czerwca 1937 r. od godziny 10 rano, w I-szym terminie w Będzinie przy ulicy Modrzejowskiej Nr. 53, składających się z 20,000 kg. starego żelaza oszacowanego na sumę złotych 750, na rzecz Arena Goldberga w sprawie Nr. Km. 435/37 r. Powyżej wspomniane ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży.

Komornik (-) A. RACZMAŃSKI.
Będzin, dnia 23 czerwca 1937 r.

Kino-teatr „EDEN”

Komedia muzyczna
Mały marynarz
przy udziale żeńskiej F. P. i marynarki wojennej.
W roli gł.: F. Brodniewicz, M. Bogda, F. Ferner i inni.
II.
Cud niesamowitości
Ręce zawiniły
W rol. gł.: L. Barym're, Kay Francis, Madge Evans.
Początek i scensu o godz. 17.30.
w niedziele o godz. 15.30.

ZE SPORTU

**Brygada - Zagłębie
walczą dziś w Dąbrowie**

W dniu dzisiejszym na stadionie miejskim w Dąbrowie odbędzie się mecz o udział w rozgrywkach o wejście do Ligi, pomiędzy „Zagłębiem” a częstochowska Brygada. Początek zawodów o godz. 18.

W przedmeczcu „Zagłębie” II grać będzie z Turem (Golonóg) i juniorzy „Zagłębia” z Turem II.

Jednocześnie zaznaczyć należy, że rewanżowe spotkanie o miejsce w finale mistrzostw kiel. OZPN. pomiędzy Brygadą a Turem (Mysłowice) zakończyło się zwycięstwem Częstochowian w stosunku 4:1 (1:0).

W dniu dzisiejszym odbędzie się kilka spotkań koleżeńskich „a mionowicie:

CKS. gościć będzie na stadionie sportowym w Czeladzi silny zespół ligi Śląskiej-Poliejny KS, Katowice.

Na własnym stadionie sosnowiecka „Unia” gości Orzeł z Welnowca.

W Będzinie Zagłębianka gra z Pocztowym PW. (Katowice).

**Dalsze sukcesy
JEDRZEJÓWSKIEJ.**

W ramach międzynarodowych zawodów tenisowych w Wimbledon. Jedrzejowska w parze ze świetnym tenisistą amerykańskim Mako, pokonała w pierwszej rundzie gry mieszanej parę Mc Ready - Fischer 6:1, 6:2.

**Poświęcenie lotniska
PÓD KIELCAMI**

Dzisiaj odbędzie się w Masłowie pod Kielcami aroczystość poświęcenia i przekazania lotniska oraz szkoły pilotów motorowych przez Kielcecki Okrąg Wojewódzki LOPP Ministerstwu Komunikacji.

**Zakaz z rozgrywania meczów
Z PIŁKARZAMI BASKIJSKIMI.**

Międzynarodowa Federacja Piłkarska zdecydowała się wydać zakaz podległym jej związkom rozgrywania dalszych meczów z baskijską reprezentacją piłkarską, odbywającą tournée po Europie. Pod tym zakazem jest sprawa niewyjaśnionego stosunku drużyny baskijskiej do Hiszpańskiego Związku Piłki Nożnej w Walencji.

Baskowie grają obecnie w Kosji Sowieckiej, a następnie projektują odbyć tournée po Anglii. Jak wiadomo, Anglia nie należy do Międzynarodowej Federacji Piłkarskiej.

**Zawody strzeleckie
W SOSNOWCU.**

Związek Strzelecki, oddział Huta Katarzyna urządza dziś na własnej strzelnicy przy ul. Staszica w Sosnowcu zawody strzeleckie o odznakę strzelecką. Początek o godz. 9 rano.

Kto wygrał na loterii?

W dniu 25 bm, w III i IV ciągnięciu 39 loterii padły następujące główne wygrane:

Stała dzienna wygrana 20 000 zł. Nr. 160937

Zł. 2.000 na Nr. 55400 163882 183714
Zł. 1.000 na N-ry: 19552 30788 124584 148631

Zł. 500 na N-ry: 13362 45672 64285 1.1887

Zł. 400 na N-ry: 11730 59730 65801 115869 154219 158427 152033 161910 167715 173399 1781p5 188632 193385

Zł. 200 na N-ry: 3642 12898 22124 56945 114544 194097

Po 150 zł. 3044 4092 867 14308 27228 29319 33974 44278 45807 50082 61811 68061 74458 141800 174121 155173 166393 173530 180122 189392

W dniu wczorajszym w pierwszym i drugim ciągnięciu I klasy 29 Loterii klasowej padły następujące główne wygrane:

100.000 zł. — 101089.
10.000 zł. — 82369 152842.

5.000 — 156680
2.000 — 82836 6
1.000 — 1228 19006 82710 170906

500 — 1503 56708 81133
400 — 18860 24546 51925 64206

71388 78220 39115 121007 140728 171784 175582.

200 — 6835 46525 68905 99455 175504.

150 — 6487 9480 94319 35095 39597

48717 50795 60609 70965 71008 74554

77554 80729 90992 95478 96655 103383

110098 111942 120912 1349606 135069
135099 142878 149213 151919 152134
157508 159382 185478 193043.

**Wielkie „pranie” w Olkuszu
146 mandatów karnych za niechlujstwo**

Po uprzednim wezwaniu właścicieli 11 domów, przedsiębiorstw i różnego rodzaju handlów, do uporządkowania sanitarnego ickali handlowych i domów, specjalna komisja sanitarna z lekarzem powiat., dr. Kiciarskim przeprowadziła onegdaj ponowną lustrację Olkusza.

W wyniku lustracji, ukaranych za stało doraźnymi mandatami karnymi:

sięgającymi w niektórych wypadkach do 10 zł. grzywny, 146 osób, za antysanitarny stan lokali handlowych, bądź domów ipowórek.

Ten radykalny środek przyczynił się do odświeżonego wyglądu Olkusza

Wszystkie domy nagwałt są odmalowane i malowane. Również sklepy i różnego rodzaju handle świecą już możliwą czystością.

Do Pań domu i Gospodyni!

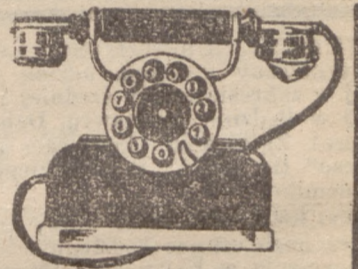
1. Epokowy wynalazek ostatniej doby — to garnek „Jupiter” Gotuje, piecze i smaży jednocześnie kilka potraw. Kompletny obiad z kilku dań w przeciągu 5-ciu do 15-tu minut. Potrawy smaczne, nie przypalony, nie pozbawione odżywczych składników.

2. Takż wynalazek — to lodówka „Głasiola” samoczynnie (bez kręcenia) zamraża jąca w przeciągu 25 minut. Informacje i pokazy codziennie odbywają się w firmie

A. Burakowski, Zawiercie, ul. Wrońnia 1.
Przedstawicielstwo Huty „Silesia” (Wspólnota Interesów).

Wyciąć! Przechować!

**TELEFON ZAŁATWI
każde Twe życzenie**

Najlepiej i najszybciej informuje
„EXPRES ZAGŁĘBIA” 6-14-97
Zamawiać można telef.

CENTRALA Sosnowiec poleca najtaniej **MASZYN DO SZYCIA, PISANIA, nowe i używane** 63-186
MASZYN Warszawska 1 **ROWERY I CZĘŚCI**
Nauka maszynopisania
Dla P. T. Urzędników dogodne warunki kredytowe.

ROWERY części rowerowe, piłki nożne, wyroby stalowe najkorzystniej można nabyć w firmie
D. DUDKIEWICZ, Sosnowiec, Modrzejowska 28

Skład Apteczny poleca najtaniej artykuły apteczne, perfumy, fryzjerskie, domowego gospodarstwa oraz gwarantowany krem od piegów, plam, przyszczy. Waga osobowa bezpłatnie. 7-15-76
DANCYGIER
Będzin, Ma. achowskiego 34

TACHOMETRY numeratory, zegary kontrolne, przyrządy pomiarowe itp. naprawia fachowo zakład zegarmistrzowski
W. Niepoń ul. 3-go Maja 23 w podwórzu, gmach ho telu Victoria naprzeciw dworca kolejowego. Drugie wejście od ul. Warszawskiej 1

MASZYNY SINGERA do szycia gwarantowane haftują, cerują „Omega” 150 zł. „Rast & Cassera” 160 zł. jak nowe damskie, męskie cylindrowa, lewamienna, mereżkarka, dziurkarka, okrętkowa, szalenkowa 40 zł.
UDERBERG, Sosnowiec, 5 Maja 11 1/26 w podwórzu.

CEGIELNIA PAROWA „DĄBROWIANKA” W DĄBROWIE GÓRNEJ. 68.404
STASZIC — poleca cegły maszynowo dobrze wypaloną przepisanych wymiarów z dostawą lub loco Cegielnia. Ceny przystępne. Dostawa szybka w każdej ilości i terminie. Tele fon 88.079

KINO „ZAGŁĘBIE”

DZIŚ OSTATNI DZIEŃ
przepiękna operetka filmowa p. t.:

WEZ SERCE ME

Upojne melodie! Wspaniała wystawa! Piękne kobiety Doskonała gra!
w rol. główn.:

GITTA ALPAR, HUGH MILLER I OWEN NARES

II-gi film — Przepiękna komedia z ANNY ONDRĄ

p. t.: **Kochany Łobuz**

Pocz. o godz. 3.30

Bilety od 25 gr.

KINO „PALACE”

DZIŚ OSTATNI DZIEŃ Przepiękna operetka wiedeńska p. t.

Jej wysokość tańczy walca

W rol. gł.:

HANS JARAY i IRENA AGAY

Bilety od 25 gr.

JESTEŚMY JEDNEJ KRWI
ZŁOŻ GROSZ NA SZKOLNICTWO POLSKIE ZA GRANICĄ

Najlepiej pierze

DROBNE OGŁOSZENIA

NAUKA I WYCHOWANIE

STUDENT Uniwersytetu Lwowskiego, rutynowany pedagog, udzieli tanio lekcji w zakresie szkoły średniej i powszechnej w Będzinie, Sosnowcu, Dąbrowie Górniczej. Zgłoszenia kierować: Filia „Expressu“ Będzin, ul. Saczewskiego pod „Akademik“.

KONCESJONOWANE kursy piśmnia na maszynach czynne codziennie. Wpisy i informacje w Księgarni „Polonia“ Sosnowiec Hale „Rozwoju“. Tel. 6-15-55.

POSADY I PRACE

PANA niemająca środków do życia szuka się zająć gospodarstwem domowym u samotnego Pana, Racławicka 5. Gospodarz zgłaszać się w niedzielę.

POTRZEBNY agent za dziennym wynagrodzeniem prócz prowizji. Małe zabezpieczenie na towar Sosnowiec 3 Maja 2 m. 2 od siedemnastej.

POTRZEBNY chłopiec na praktykę do warsztatu rzeźniczo-wędliniarskiego - Dąbrowa Górnicza. 3 Maja 15

WYTRAWNA buchalterka z Dąbrowy potrzebna na godziny. Oferty „Express“ Dąbrowa.

KUCHARKE restauracyjna z dobrym gotowaniem poszukuje Kawiarnia „Europa“ Sosnowiec.

POTRZEBNA bufetowa do piwiarni. Zgłoszenia Piłsudskiego 52.

POTRZEBNA ekspedientka lub praktykantka do wędliniarni. Morawice. Zawiercie. Radziewskiego 5.

POSZUKUJE sumiennej obznajmionej do 5-miesięcznego dziecka. Pisemne zgłoszenia z podaniem warunków do oddziału „Expressu“ w Zawierciu.

STOLARZA meblowego zdolnego i ucznia na praktykę przyjmie: Pracownia stolarska Sosnowiec, ul. Prez. Mościckiego 15.

PIĘĆ pań wymownych inteligentnych, chcących zarobić dziennie 8-10 zł. przyjmujemy. Zgłoszenia poniedziałek 10 - 12 Sosnowiec. Wspólna 16 m. 3.

DWUCY panów lub dwie panie inteligentnych przyjmie Biuro „ORZ“ Sosnowiec, 3 Maja 1.

POTRZEBNA wykwalifikowana ekspedientka do wędliniarni Goska, Będzin, Czeladzka 4.

FABRYKA SRUB poszukuje fachowców obznajmionych z tłoczeniem śrub i rakret na gorąco. Zgłoszenia Fabryka, Będzin, Kościuski 58.

PANIENKA z ukończonym kursami handlowym, poszukuje pakiejkolwiek pracy może być w sklepie lub restauracji. Zgłoszenia „Express“ Będzin pod „Pracowita“.

W ZARZĄDZIE Miejskim w Sosnowcu wakować będzie od 1 września 1931 r. posada drugiego lekarza szkolnego. Oferty z życiorysem oraz odpisami dyplomu i świadectw składać należy do dnia 1 sierpnia 1931 r. w ratuszu. Biuro Główne, pokój Nr. 29, gdzie również udziela się bliższe szczegóły o warunkach.

LOKALE

POSZUKUJE pokoju umeblowanego od zaraz. Może być z utrzymaniem. Zgłoszenia wraz z ceną do administracji.

MIESZKANIA czteroizbowe z wszelkimi wygodami do wynajęcia zaraz. Dom nowy 1-go Maja 12-a/I. Wiadomość u dozorcę telefonicznie 62940.

5 - 4. POKOJOWE mieszkania, sklepy do wynajęcia. Sosnowiec, 3-go Maja 31.

DWA pokoje, kuchnia, przedpokój do wynajęcia. Sosnowiec, ul. Pogotowie 5.

MIESZKANIE 3-pokojowe z kuchnią przed pokojem z wygodami do wynajęcia od zaraz. Sosnowiec 1-go Maja 23 Czajkowski.

DWA pokoje z kuchnią wynajmę zaraz. Sosnowiec. Smolna 8. Poczety.

DO wynajęcia pojedyncza stancja dla bezdzietnych. Sosnowiec. Wysoka nr. 4.

DO wynajęcia dla kulturalnej osoby pokój lub pokój z kuchnią z wygodami - Pusta 10.

SZESCIOPOKOJOWE mieszkanie III-cie piętro, front z wygodami i pokój z kuchnią 1 piętro bez wygod do wynajęcia. - Warszawska 6.

POKÓJ z kuchnią sklep do wynajęcia na dogodnych warunkach Szpitalna 12 a Wiadomość u gospodarza Ostrogórska 10

POKÓJ duży umeblowany przy inteligentnej rodzinie do wynajęcia. Miła 5/12

DWA pokoje i 4 pokoje (nadające się na biuro) z kuchnią z wygodami wynajmę. Leszno 3

MIESZKANIE dwupokojowe, trzypokojowe, kawalerskie, wszelkie wygod. Sosnowiec. Prosta 12, boczna Piłsudskiego.

KUPNO I SPRZEDAŻ

PIEGI

plamy, wagi, pryszczę zgubisz tyła

Kremem Meta

Zadac wszędzie.

MASZYNY do pisania nowe, używane gwarantowane - okazjnie sprzedaje „Remont“, Katowice, Dworcowa 18.

WAPNO

budowlane w brylach, pierwszego gatunku, tuste, o dużej wydajności Wapieniki „Brynica“, Czeladź. Telefon 62750.

KAFLE białe i kolorowe, cegła i glina szamotowa, płyty piekarskie „Raaburg“ posadzka, koks, wapno gaszone oraz wszelkie przybory do pieców sprzedaje najtaniej „Pieckafel“ Sosnowiec, ul. Sienkiewicza Nr. 2 w podwórzu, telefon 62563.

HARMONIE włoskie, francuskie, stołkowe chromatyczne pianowe dwóch rzędów, komplety przybory sprzedaje zarnianiam reperuje przyjmując zamówienia reperatury. Sosnowiec 1-go Maja 12 a Rutkowski.

WAPNO

z pieca Hoffmanowskiego w brylach i lasowane znane ze swej dobroci, polecają Zakłady Wapienne Józef Palusiński w Sosnowcu, Prusa 8. Telef. 62267.

Tapczany

Ofomany nowoczesne, fotole jeniwe klubowe, materace, kozaki, przeróbki, ceny niskie, warunki dogodne. Zakład Tapicarski Tomczyk, Sosnowiec, 1 Maja 14, tel. 63105

MASZYNY do wyrobu cegły z piasku sprzedam Zabkowiec Bielewizna 41 gospodarz.

PLACE do sprzedania na Sroduli. Wiadomość ul. Krasińskiego 55 Bernas.

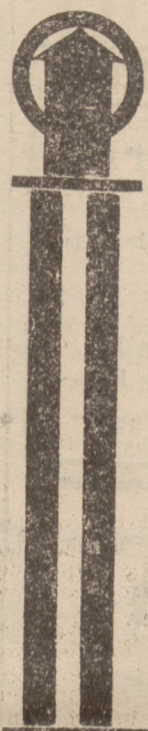
SPRZEDAM dom murowany cztery ubikacje wykończone, cztery niewykończone. Colonóg Dziewiaty, Średnia nr. 9 Adamczyk.

DOM nowy piętrowy ze sklepem sprzedam Wiadomość Będzin, Malobadzka 48 Kluczna.

SPRZEDAM mały domek z powodu wyjazdu. Będzin, Przeczna 8, Dziedzic, obrze wypalona, przepisanych

PLAC przy Rudnej do sprzedania Wiadomość Rudna 15-d.

DOMEK nowy cztery mieszkania do sprzedania. Cena 3500. Kolonia Dziewiaty. Dąbrowa, Graniczna 1, Sator Piotr.

KORZYSTAJCIE

z ostatnich dni miesiąca propagandy

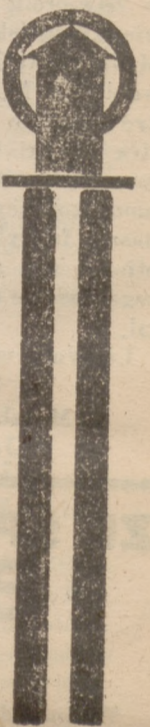
kuchenki elektrycznej

Każdy nabywca kuchenki elektrycznej do 30 czerwca

b. r. otrzymuje

komplet garnków.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
w ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM S. A.

SPRZEDAM parcelę budowlaną z oficyną o pięciu ubikacjach, powierzchnia 557 m. 2 (około 30 pretów) centrum Dąbrowy Górnej. 3 Maja 7 Wiadomość Łajtnarowa Piłsudskiego 3 cena 13.000 zł.

SZYNY budowlane, używane heiki, drut kolezasty oraz żelazo użytkowe do wyrobów, poleca Składnica i Sortownia H. Pfeffer, Będzin, Kościuski 36. Kupuje złom żelazny wszelkiego rodzaju i płacę najwyższe ceny.

SPRZEDAM 3 śrubstaki, kowadło, aparat do spawania, maszynę do szycia, dwa rowery własnego wykonania gwarantowane lub zamienie. Dąbrowa, Łabędzka 13, Dobrowolski.

BILARD do sprzedania. Zabkowiec, ulica 11 Listopada Nr. 4 170 zł.

DO sprzedania używane meble i różne przedmioty. Będzin Hotel „Bristol“.

OKAZJA! Do odstąpienia potowa forgnu rozwożącego towar po całym Zagłębiu. Sprzedawca wspólny. Koszt awieliki. Zgłoszenia adm. „Expressu“ pod „Oszczędność“.

MOTOROWER D. K. W. na chodzie do sprzedania. Sosnowiec Poprzeczna 4.

SPRZEDAM drzewo opałowe, budowa róg Malachowskiego i Pierackiego.

SPRZEDAM szafy, biurka, kredensy pokojowe, stoly orzechowe, dębowe. Sosnowiec, plac kościelny, Maj.

ZAGRANICZNE studia. Dyplomy legalne. Różne dziedziny. Frenkiel, Warszawa Śliska 10.

BUDKE drewniana okazjnie sprzedam. walcowicie urządzoną z powodu wyjazdu Sosnowiec, Szelecka 3.

MASZYNY do szycia bębnową sprzedam tanio. Sosnowiec, Pogoń, Lwowska 3 m. 79, blok IV.

PIANINO używane w dobrym stanie sprzedam zaraz tanio. Adres wskaże kiosk tytoniowy przy ul. Sienkiewicza w Dąbrowie.

SPRZEDAM zakład krawiecki dobrze prosperujący ewentualnie jako lokal handlowy. Wiadomość w administracji.

SPRZEDAM korzystnie owocarnie z powodu choroby lub przyjmę sklepową za kaucja. Wiadomość Dąbrowa Górn., Kościuski 5.

KSIĄŻKI szkolne i powieściowe używane nabywa od dorosłych Księgarnia „Polonia“ Sosnowiec Hale „Rozwoju“. Tel. 6-15-36.

SPRZEDAM wóz Nr. 6 lub zamienie na Nr. 3. Sosnowiec Okrzei 42-a.

SPRZEDAM dom nowy murowany, sześć ubikacji 4000 (na Dziewiatym). Wiadomość: Będzin, Ksawera, Paryska 14, Nowicki.

SPRZEDAM plac na dzielnicy Podjazie. Wiadomość: Będzin, ul. Podjazie Bałczowski.

SPRZEDAM budkę (4 metry kwadratowe) nadająca się na sklep. Będzin, Cynkowa 8.

ZARZĄD Miejski w Sosnowcu sprzeda na własność kilka wolnych jeszcze domków na osiedlu robotniczym w Sosnowcu w pobliżu ulicy Lwowskiej i Saczej. Bliższych szczegółów udziela się w ratuszu, I piętro, pokój Nr. 29.

ZGUBIONE DOKUMENTY

MICHAŁSKI WŁADYSŁAW zamieszkały Czeladź, Miłowicka 76, zgubił książkę wojskową i kartę mob. wydaną przez P. K. U. Będzin.

ZGUBIONO trzy klucze przy Alei Mirskiego. Zwrócić do administracji za nagrodą.

SPRZEDAM dom nowy 10 ulikacji. Pogoń, Rzeczna 10 u gospodarza.

ZGUBIONY kwit lombardowy Banku Udziałowego w Dąbrowie Górniczej Nr 6780 unieważniam. Bereszówna.

RÓŻNE

CHRZEŚCIJAŃSKA pracownia zegarmistrzowska, przyjmuje wszelkie reperatury i przeróbki wykonanie solidne i terminowe. Sosnowiec, 1 Maja, Ručkowski.

Zakład pieczętkarski Lucjan Stybliński

Sosnowiec, 1 Maja 26 i Malachowskiego 9, telef. 61882, wykonuje pieczętki, sztyldy emaliowane i t. p.

SZKOŁA Handlowa Średnia Zawodowa Sosnowiec, 1 Maja 25, przyjmuje kandydatów do pierwszej klasy.

MECHANICZNE Zakłady Modelarstwa i Stolarskie Wł. Tarnowskiego Sosnowiec, Wysoka 46 tel. 619-27. Wyposażone w nowoczesne maszyny wykonują wszelkie roboty w zakresie stolarstwa. Przyjmuje się drzewo do obróbki

DĄDÓWKA 11 Listopada róg Danilowskiego ondulacja trwała gwarantowana 3 zł. Zakład Fryzjerski

OBIADY domowe smaczne, obfite, tanie. Rybna 16 m. 7. dom Podlejskiej

Drukowano farbą rotacyjną fabryki farb drukarskich „Pigment“ w Warszawie, Sp. Akc.

Wydawca: Helena Monsiorska. — Red. naczelny: H. Cwierk. — Druk. „Express Zagłębia“ Sosnowiec, Teatralna 1-a. — Red. odp.: Tadeusz Lipski.

Serca się palą jak ognie w pirytach

Pogadanka radiowa o kopalniach bolesławskich

Wielkie hałdy koloru rdzy, głębokie wyrobiska napelnione wodą, której kruszec dał barwę malachitu i głębsza jeszcze cisza, którą spowity się lud nie ongi pochylnie i gorączką pracy tętniące chodniki — oto kopalnie bolesławskie, zubożałe dziś, a bardzo kiedyś bogate rodzone dzieci starożytnego Olkusza.

Nad ciszą zalanych chodników i melancholią wysokich hałd unosi się zamierzchnia dawność. Bezmiar wieków roztoczył w tym bezludziu czar zapomnianych legend i nigdzie niezapisanych dziejów człowieka, który pierwszy przyszedł zbierać tu kruszec

i topić go w ogniu. Któż wie, skąd i kiedy zjawił się tu ten pierwszy odkrywca, który na ziemiach podolukskich znalazł źródło przyszłej wspaniałości i sławy miasta i okolic. Może to był ruchliwy fenicjanin, który z innej części świata przyszedł aż tu po srebrodajną rudę, może przestępca za czasów piastowskich, skazany na ciężką pracę w kopalni, a napewno był nim w wieku czternastym w latach Kazimierzowskich polski górnik, torujący drogę przyszłym bogatym gwarkom olkuskim, którzy walczyli przyzwyczajając się do nazwania wieku zygmunto-wskiego wiekiem złotym.

nięta. A więc jeszcze o tych starych sztolniach, że są przeprowadzone bez użycia materiałów wybuchowych, ale wykute w skałę. I to jest ten dziw naj

wiekszy i stąd ten głęboki szacunek starego górnika do swoich najdawniejszych poprzedników, których wytrwałość wydaje mu się być zdumiewająco

Człowiek i serce kopalni

I wszyscy mówią tu o bogactwach kopalni galmanu z żarliwą dumą, z tą samą, z jaką się mówi o talentach i płynię tylko z przekonania, że kopalnia własnego dziecka. Ta żarliwość nie powinna być uruchomiona, bo będą opaczalne, ale bodaj bardziej jeszcze stąd, że roboty górnicze przy kopalni kruszcu są bliższe człowiekowi przez swój prymitywizm że wnętrze kopalni, skąd się wydobywa ruda cynku, blyszcz ołowiu czy piryty jest dostępnejsze oczom ludzkim, mniej wydaje się być groźne, tajemnicze i dalekie, niż straszliwie głębokie, nie dostępne i zbrojne w nowoczesne urządzenia techniczne czeluście kopalni

węgla kamiennego. Maszyna, pomagając w pracy, oddala górnika od serca kopalni. A tu jeszcze wydaje się, że z czarnej szpary na pół zasypanego chodnika wyjdzie skarbnik i każe nam iść za sobą na stare zroby po dawno nieistniejących kopalniach.

Jeszcze w obliczu tych kopalni bolesławskich można pisać perywające powieści o bohaterskie górników, gdy ognie ukażą się w pirytach koło 7-go szybu. Tu w zalanych szybach, w tych urwiskach rdzawych wzgórzach i niebezpiecznych przepaściach czai się jeszcze cudowna legenda górnicza, jasny promień w znojących truchach dnia codziennego.

Stary górnik i uczony geolog

Ale promień ten gaśnie na naszych oczach, bo niemasz już codziennego trudu górniczego. Kopalnie są nieczynne. Stary górnik, który samo tylko niezwykle bogactwo widzi w swej kopalni, powie wam, że na trzech zalanych kopalniach: Ulisses, Bolesław, Stary Józef zasoby w złożach galmanu, blendy, piryty i blyszczu ołowiu wynoszą beżmała 7 milionów ton, że na zwalach na powierzchni zasoby różnych rud przewyższają milion ton.

Razem więc bogactwo kopalni bolesławskich oblicza stary górnik na 8 milionów ton rud cynkowo - ołowianych. — Uczony geolog zaś powiada, że jest tego pół miliona ton.

Nie będziemy tu oczywiście rozstrzygać sporu między tym, kto „cyr- kla, wagi i miary do martwych używa brył“, a tymi, których się serca palą, jak ongi w pirytach, bo to i miłość do kopalni jest wielka i tęsknota do pracy bezrobotnej braci przeogromna

Szcześć Boże!

Więc chodziło o to tylko, abyśmy przecież nie zapomnieli, że są jeszcze w Polsce kopalnie, w prostej linii spadkobierczynie zasłużonej sławy naidawniejszego górnictwa polskiego, że tu, gdzie dziś kopalnie bolesławskie spotykali się gwarkowie olkuscy, co królowi tylko podlegali, z gwarkami sławkowskimi, którzy księciu siewierskiemu, a biskupowi krakowskiemu obłorę wpłacali, że w tych kopalniach, do których przy ich powstawaniu przed wiekami zjeżdżali górnicy, a powce-

zach, w wieku walk o niepodległość ukrywali się bojownicy o Polskę, że w tych podziemiach była nawet nielegalna drukarnia polska.

I że są jeszcze wśród nas potomkowie królewskich gwarków olkuskich, którym bodajby jak najrychlej mogło przy pracy w podziemiach towarzyszyć nasze życzenie proste i rozgrzewające serca w wilgotnym chłodzie chodników kopalnianych: Szcześć Boże!

Potomkowie królewskich gwarków olkuskich

Dziś, kiedy kopalnie bolesławskie są nieczynne, specjalnie utworzony komitet obywatelski czyni starania, by je uruchomić, ze wzruszeniem odczytujemy memoriały w tej sprawie górników bolesławskich, którzy piszą o sobie: „My potomkowie królewskich gwarków olkuskich“. Oto rodowód nie bylejak, oto klejnot szlachecki wysokiej klasy, bo zdobyty w ciężkiej pracy, w której męska odwaga jest tak potrzebna, jak żołnierzom na polu bitewnym. Jeżeli gdzie jeszcze znaleźć można ciągłość najdawniejszych polskich tradycji górniczych, to właśnie przede wszystkim w kopalniach bolesławskich, stanowiących przedłużenie dziejów sławnego i mądre zorganizowanego górnictwa olkuskiego. Ta jego organizacja rozpoczęła się już w końcu wieku czternastego w przywileju siostry Kazimierza Wielkiego Elżbiety Węgierskiej, która zezwalała górnikom z jakichkolwiek byliby stron świata na przeszukiwanie podziemnych przestrzeni i na ożyszczenie i topienie znalezionej kruszcu z tym że jedenastą grzywnę stopionego sre-

bra i jedenasty centnar ołowiu winni dać królewskiemu żupnikowi.

Jagiellonowie roztoczyli szczególnie pieczołowitą opiekę nad górnictwem olkuskim, ustanawiając dla nich osobny sąd żupniczy najpierw w Krakowie, a potem w Olkuszu, zezwalając na wyrąb drzewa z lasów olkuskich, potrzebnego przy robotach górniczych. Ale w wieku siedemnastym nadszedł zmierzch kopalni olkuskich i już nigdy potem do dawnej świetności nie powróciły, mimo, że w paktach konwentach królów polskich były postanowienia, iżby kopalnie olkuskie podnieść z upadku. Odrodzili się one częściowo w kopalniach bolesławskich. W roku 1863 Piotr Steinkeler, jeden z znakomitych pionierów przemysłu zagłębiowskiego, wydzierżawił na lat 25 rządowe kopalnie cynku i w ciągu bardzo krótkiego czasu podpadła ta gałąź naszego górnictwa odżyła na nowo. Południe wczesnego Królestwa Polskiego stało się obok Śląska jedną z znaczniejszych w Europie skarbnic tego metalu.

Sześć sztolni

Stary górnik, który kilkadziesiąt lat przepracował w kopalniach bolesławskich, rozmowny i z miłością mówiący o górnictwie, o chodnikach, o sztolniach, których tu sześć naliczył, jest żywym komentatorem świetności i upadku górnictwa kruszcowego. Dla niego niepisana kronika, ale owe sześć sztolni do odrowadzania wody z kopalni to najautentyczniejszy dokument wspaniałego ongi rozwoju górnictwa olkuskiego. Były to nieładna sztolnie. Taka naprzykład sztolnia Ponikowska ciągnie się na przestrzeni sześciu kilometrów, a znów sztolnia Czartoryska na 300 metrów, a prowadzono ją przez lat 30. Stary górnik

w rozmowie zatrzyma się dłużej na takim oto szczególe, który go najardziej zastanawia, imponuje mu i w którym znajduje duszę dawnego górnika

DRZWI I OKNA

malujcie białym

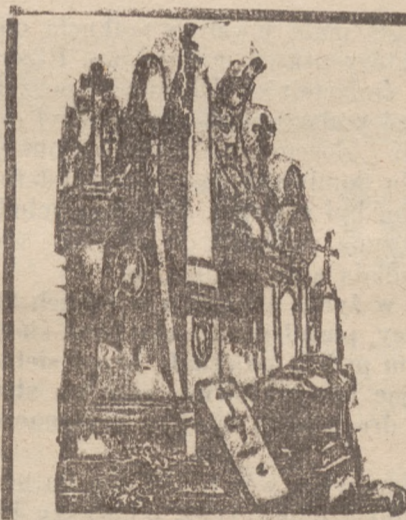
4 0 1

EMALOID^{em}

NOBILES

NAJLEPSZY WYROB KRAJOWY

Czy jesteś członkiem L. O. P. P.

Zakład artystyczno-rzeźbiarski i kamieniarski

JANA ZAGÓRSKIEGO

Sosnowiec, ulica Aleja 8. — Telefon 62248

WYKONYWA:

pomniki, grobowce i wszelkie roboty budowlane z piaskowca, marmuru i granitu oraz sztucznych kamieni, roboty betonowe i mozaikowe t. j. schody, słupy ogrodzeniowe, drenaże studienne, płyty trotuarowe, murowanie grobów i t. p. Wykonanie solidne i dogodne warunki — płatności.

CHCESZ CO KUPIĆ?
CHCESZ CO SPRZEDAĆ?
SZUKASZ MIESZKANIA?

CHCESZ WYJŚĆ ZAMAŻ?
CHCESZ SIĘ OZENIĆ?
CHCESZ ZMIENIĆ POSADĘ?

ZGUBIŁEŚ PASZPORT LUB WEKSEL?
ZGUBIŁEŚ PAPIERY, PIENIĄDZE?
SZUKASZ WŁAŚCICIELA RZECZY ZNALEZIONEJ?

Jeśli drobne ogłoszenie w „Expresie Zagłębia”, a odnlésiesz skutek niezawodny.

NA LETNISKO

wyjeżdżając zaopatrujcie się w kufry, walizy, pudła do kapeluszy wory pościelowe, hamaki, plecaki, troki bagażowe i t. p. w wytwórni

Piechocki

Sosnowiec || Dąbrowa Górna
Warszawska 6 || Sobieskiego 23
tel. 63.052 || tel. 68.234

Obstalunki || Reperacje
Własna wytwórnia na miejscu

Nalot piasku na miasto

Australijskie miasto Broken Hill było od wielu lat podczas silnych na waleńie zasypywane piaskiem. Szczejgólnie uciierpiały na tym peryferia.

Władze komunalne postanowiły specjalnego plotu, któryby otaczał dzi zwalczać tę plagę przez wybudowanie okola całe miastu. W tych dniach zakończone zostały prace związane z budową palisady, wysokości 2.50 metra. Mieszkańcy przedmieść zdobyli trwałą ochronę od zalewu piaszczystego żywiołu. Patrza teraz na świat z wyplotu.

OSKAR SZPIGIEL I SYN

PRZETWORY CHEMICZNE
SOSNOWIEC

UL. PIŁSUDSKIEGO 1

TELEFON Nr. 61-981.

Przedstawicielstwo na Małopolskę oraz woj. Kieleckie i Łódzkie

Spółki Akeynej „GIESCHE” w Katowicach

Dostawa wprost z huty „Walter Croneck” oraz z własnego składu w Sosnowcu

**Tlenków ołowiu: Glejty preparowanej
Minii ołowianej**

SKŁAD KONSYGNACYJNY WE LWOWIE.

Gdzie detektyw-mężczyzna nie może tam kobietę pośle

Kobieta jako detektyw żyje w imaginacji nietylko autorów powieści kryminalnych, ale również i w życiu. — Wybitni specjaliści stwierdzają, że kobiety detektywki oddają wymiarowi sprawiedliwości niespożyte usługi. — Kroniki kryminalne paryskie zapisują pod świeżą datą następujący wypadek:

Jak wiadomo na Korsyce rozwinięty jest jeszcze w wielkiej skali bandytyzm. Z bandytami wielkiego typu trudno sobie policji dać radę. To też nadaremnie policja walczyła z bandytą znanym na całej Korsyce pod nazwiskiem Bartoli.

Bartoli przebywał stale na terenach leśnych, należących do korsykańskiego bogacza Simonetti. Bartoli był potracem ludności i Simonetti nie mógł nawet znaleźć drwalów leśnych, którzy chcieliby pracować na tych terenach. Wreszcie bogacz zdecydował się z własnej inicyjatywy wystąpić bandę Bartoliego. Wyzначił nagrodę 50 tys. franków dla tego, który uśmierdzi Bartoliego.

Na wysoką nagrodę skusił się pewien oficer policji z Tuluzy. Znał on ostrożność bandytów korsykańskich i zrozumiał, że najłatwiej będzie podejść Bartoliego przy pomocy kobiety.

Ale jak to zrobić? Przypomniał sobie, iż w Paryżu w jednym z biur detektywów pracuje piękna agentka zwana Lusette. Wywiązywała ona się zawsze doskonale z trudnych zadań, które jej powierzano. Cieszyła się popularnością wśród kolegów i uznaniem wśród publiczności. Wystarczyło dwadzieścia minut rozmowy i komisarz policji doszedł do porozumienia z agentką.

„Wyimportował” on piękną agentkę na Korsykę, jako bogatą Amerykankę, kazał jej jeździć na wyspach we wspaniałym, pożyczonym samochodzie i równocześnie szercznie szepczał pogłoski, że jest to jedna z najbogatszych kobiet Stanów Zjednoczonych.

Bandyta Bartoli zwrócił uwagę na tę kobietę, która zamieszkała w domu Simonettiego i myślał o tym, jakby z nią zawrzeć znajomość. Gdy pewnego dnia spotkali się przypadkowo w lesie, natychmiast zaprzyjaźnili się ze sobą i Lusette zapewniła bandytę, że zawsze największym jej życzeniem było poznać go. Pięknej agentce udało się wciągnąć niebezpiecznego bandytę w swoje sidła kobiece. Oczywiście Bartoli zachowywał jeszcze wszelkie środki ostrożności. Ponieważ jednak piękna bohaczka dawała mu coraz większe nadzieje, bandyta miękł coraz bardziej.

Wreszcie prawdopodobnie ze względu na miliony Amerykanki, Bartoli zaproponował Simonettiemu układ pokojowy: oświadczył mu, że jest gotów opuścić jego tereny leśne. Simonetti

zaządał jednak, że Bartoli musi się z nim spotkać celem rozmówienia się o sibiście.

W rozmowie tej miała brać także udział bogata „Amerykanka”. Po drodze Amerykance zachęcało się nagle rwać kwiaty. Uzbierała wielkie bukiety polnych kwiatów i usadowiła je między siedzeniem szofera a tylną częścią wozy. W ten sposób szofera zasłonięty był przed oczami osób znajdujących się w samochodzie.

Bartoli jednak nadal zachował ostrożność i nieufność. Gdy zajął miejsce w samochodzie i zobaczył, że Simonetti odstawił swój karabinek na bok i on także oparł swoją broń o drzwi ki wozy. Lusette po chwili otworzyła drzwi od zewnątrz, tak że broń wypadła z samochodu.

Gdy Bartoli nachylił się, aby podnieść strzelbę, z kwiatów padły dwa strzały, które na miejscu zabiły niebezpiecznego bandytę. Strzelającym był oficer policyjny z Tuluzy, który grał rolę szofera.

Tego samego wieczoru jeszcze Simonetti wypłacił wyznaczoną nagrodę. Od tego dnia nie więcej nie słyszano o pięknej Lusette. Możliwe jest, że pracuje ona jeszcze dla jakiegoś innego biura detektywów, przypuszczalnie jednak zrezygnowała już z tego niebezpiecznego zawodu, zarabia-

szy na Korsyce tyle pieniędzy. Kto wie — a może bandyta doprawdy jej się spodobał?

ECHA WRĘCZENIA SZTANDARU WOJSKOM ŁĄCZNOŚCI.

Z okazji wręczenia wojskom łączności przez P. Marszałka Śmigłego-Rydza sztandarów, ufundowanych przez społeczeństwo, znany artysta-malarz poznański p. Kazimierz Jasnoch, który po wybuchu powstania wielkopolskiego był organizatorem poznańskiej formacji łączności, ofiarował temu batalionowi telegraficznemu piękny obraz olejny, przedstawia-

jący fragment bitwy powstańczej formacji łączności z Niemcami pod Rydnarzewem, w historycznych mundurach. Wręczenie tego obrazu w ramach święta pułkowego miało charakter bardzo uroczysty, przy czym poznański batalion telegraficzny odważnie mu się, wręczając kpt. rez. Jasnochowi sygnet z odznaką pułkową, wyrzytą w stali.

Bohaterski czyn młodej służącej 19-letnia dziewczyna walczy z gangsterami o dziecko

W Stanach Zjednoczonych odbył się pierwszy konkurs najodważniejszych nianiek. Konkurs ten wywołał w opinii publicznej wielkie zainteresowanie. Nawet rząd przeznaczył do jego uświetnienia, ofiarując 4 pokazne premie pieniężne dla zdobywczyń.

Pierwsza nagroda przyznana została jednogłośnie 23-letniej Eleonorze Gordon.

Pewnego niedzielnego popołudnia Eleonora została wraz z 4-letnią córką chlebobawców, Ewelina, w domku położonym na samej granicy pustyni w stanie Nevada, w odległości około 45 mil od najbliższego miasta Hyko. Rodzice dziewczynki wyjechali, a cała służba miała wychodnie.

Nagle młoda Ewelina poknęła ołówek, który utkwił w przeliku. Przerażona śmiertelnie Eleonora pojechała wzywać pomocy, lecz głos jej był dosłownie „głosem wołającego na pustyni”. Na domiar złego również telefon w domu był zepsuty. Wówczas młoda dziewczyna pobiegła do garażu, wyprowadziła auto i mimo, że nigdy w życiu nie miała w rękach kierownicy, posadziła dziecko obok siebie i całym pedem pojechała przed siebie, kierując instynktownie auto po stromych drogach do miejsca przeznaczenia.

Zatrzymawszy wóz przed domem lekarza, młoda dziewczyna, oddawszy bliskie uduszenia dziecku w ręce doktora, padła zemdlnona.

Mary Lupe, która zdobyła drugą nagrodę, 19-letnia dziewczyna, zajęta była prasowaniem bielizny w willi swych pracodawców w Chicago, gdy spostrzegła w lustrze zakradającego się zamaskowanego gangstera. Przystępca zbliżył się do leżącego wózku dziecka i zamierzał je porwać.

Odważna dziewczyna bez namysłu rzuciła się na opryszkę, uderzając go żelazkiem w głowę i pozbawiając przytomności. Mimo, że Mary trzęsła się z przerażenia, zdolała związać kidnapera sznurem od elektrycznego żelazka, po czym dopiero wezwała policję.

Trzecia nagroda przypadła w udziale Lucji Byrnyw, 40-letniej piastunce z Dayton w stanie Ohio. Kobieta ta uratowała życie parze 6-letnich bliźniaków, pozostających pod jej opieką. Dzieci spały w pokoju na górze, zaś piastunka w suterynie.

W pewnej chwili obudził ją głośny krzyk: „pali się”.

Gdy podbiegła do okna, ujrzała, że cały dom stoi w płomieniach. Lucja Byrnyw wbiegła na górę i chwyciła jedno z dzieci, które wyniosła z płomienno-go budynku. Nie bacząc na niebezpieczeństwo wyrwała się z rąk przytrzymujących ją ludzi i wbiegła powtórnie do dzieciennego pokoju po objętych płomieniami siołkach. Droga powrotna była już odcięta. Wówczas bohaterska kobieta, nawpół przytomna z dymu wdrapała się na dach i wraz ze swym ciężarem spuściła się po rynnie na dół.

ZA OBLIGACJE POŻYCZKI:

MOŻE/SZ NABYĆ

NARODOWEJ
KON/OLIGACYJNEJ
INWETYCYJNEJ
PIKATY MIEZ

W FIRMIE

SZ. MILECHMAN. JUBILERSKI

0 DĄBROWA GÓR. SOBIE/KIEGO 11. 0

UWAGA! Ceny niższe o 20 proc. tylko do dnia 15 lipca 1937. — Pożyczki przyjmujemy w najwyższej cenie.

**DZIECKO POLSKIE —
W POLSKIEJ SZKOLE
POPRAWY ZBIÓRKĘ NA SZKOŁY
POLSKIE ZA GRANICĄ**